Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

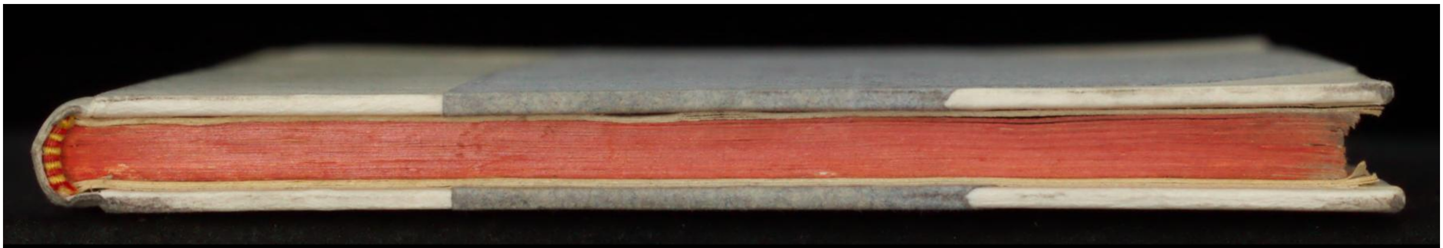

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

~~W. K. I. 117.~~
226 E 37.
N. Kn 167

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Baptiſte Mantuani Car melite theologi Alfonſus. ad reuerendiſſimum in chriſto patrem ac dominum Condiſſaluum heredium Terraconenſem Archiepiſcopum.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Alfonſus

¶ Baptiſte Mantuani carmelite theologi Alfonſus. ad reuerendiſſimum in chriſto patrē ac dominum Condiſſaluum heredium Terraconenſem Archiepiſcopum.

Eſperię gentis bellum orditurus ⁊ arma
h Magnanimi ferrātis erā. ſic iuſſerat orbis
Rector ab excelſa romā qui tēperat arce
Sed vetor. his tātis moles onerosa laborū
Inuidet inceptis Nec dum fortuna latentem
Explicat euentum. ſeries abſcondita rerum
Non ſinit heroo ſuras veſtire cothurno
Difficultas: Rem ſane inmenſam. graue pondus. ⁊ hercule maius.
Atqꝫ decennali quod Laomedontia bello
Uirtus Troia tulit Rex. magne animis ingentibus audes
At quoniam virtus ardens ac numine tanto
Uictoria. Fulta modum ſuperat ſeſeqꝫ attollit in horas
Altius. ad cęlum aſpirans. feliciter audes
Jam dudum mō cęde madens mō ſanguine nullo
Illita te paſſim ſequitur victoria. ⁊ alas
Fama: Porrigit in Libiam tibi ſubiectura peruſtum:
Solibus Atlantem rapidis. antheaqꝫ regna
Ipſa giganteis maiora laboribus acta
Reuerentia Penſat. ⁊ illuſtri cupit inſignire triumpho
Cultus Fama tubas inflare parat. laus organa cantu
Impletura. nouem vocat ad ſpectacula nymphas
Cum tibi deuoto gaudens reuerentia cultu
Per nemora ⁊ ſaltus alacres iubet ire miniſtros
Qui laureta ſecent. ⁊ iam ſpoliatur apollo
Delphicus. eurotas nemorū decus omne ſuorum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Perdit ⁊ attonſis deſcendit in equora ripis
Audiui gemuere rote. vicina comantes
Plauſtra vehunt ederas tremulis auritꝰ corymbis
Plauſus idumeis veniens ſpadicibus auram
Verberat. ⁊ virides redolent a vertice lauri — Plauſus
Ipſe manu correpta ferens vexilla nitentes
Iunxit equos tyrio inſtrauit velamine currum
Barbaraqꝫ attollens ſublimibus arma trophęis
Aere catenatam longo locat ordine gentem
Per bifores fidei valuas honos ecce coronam
Fert aliam ⁊ tecum obſeſſam feſtinat in vrbem — Honor
Stelliferum late fugientibus vndiqꝫ nimbis.
Pandit: ⁊ aſcendens aperit tibi gloria celum
Perge breui ſudore opus eſt. genus aſtra ſuperbum
Iam pridem ⁊ ſuperi crudelem odere rapinam — Gloria
Interea dum mars bellis flagrantibus hoſtem
Fulminat ⁊ noſtris ſcelerum caput arcet ab oris
Nos alia ordiri ſed non aliena parumper
Fas erit. ac magnis tenui preludere cantu.
Orſibus: atqꝫ diu reſidem tentare monaulen
Alfonſus modo carmen erit germanus eliſę
Raptus ab imperio teneris innoxius annis
Quantum regna ſinunt primeqꝫ licentia vitę:
Et ſtygijs luſtrandus aquis: per ſtagna profundę
Nubis. ⁊ aſtriferum repetens cum patribus orbem
Summe deum cui tartarei regna infima mundi.
Victrici ſpoliare manu clementia quondam
Suaſit. ⁊ ad celum patres reuocare ſepultos
Hucades: ⁊ noctem infernam fluctuſqꝫ ſeueros
Da facili ſulcare via da horrentia clauſtra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Tartareę penetrare domus. iterumqꝫ reuerti
Ad ſuperos vbi clauſa latent tithonia tempe
Quicquid erit labor iſte meus tibi ſurgit. in altum
Mens abit illapſu cęleſtia afflata. tuaſqꝫ
Nititur in laudes. opus eſt tua gloria noſtrum
Venerat Alfonſus breuis ad confinia vitę
Ultima. ⁊ in fatum curſu properabat anhello
Cum iuuenem miſerans inter ſuſpiria mortis
Dura laborantem ſumptis audentius alis
In carpetanos deſcendit ab ęthere campos:
Iamqꝫ poli ſummum bigis conſcenderat axem
Luna gubernatrix tenebrarum ⁊ mobilis vndę
Ter quinos iam nata dies. accenſaqꝫ toto
Sidere lucebat fatali noxia vultu
Ipſe leui clauſus taciturna per atria nimbo
Clam volat: ⁊ thalamum ſubluſtri in nocte ſilentem
Intrat anhellantem genitrix vbi languida natum
Contemplata graues premit alto pectore curas
Et lachrymas ęgre cohibens turgentia fletu
Lumina demiſſo in cilium claudebat amictu
Ut conſumpta graui vitę inſtrumenta maraſmo
Continuo efflatus tenuem migrauit in auram
Spiritus. vt face conſumpta fugit vltimus ignis
Tollitur extemplo clamor iam liber aperto
Corde dolor fluit ex oculis erumpit in auras
Regia fęmineo longe ſonat ardua planctu
Ceu quando exanimum flebat ſuper hectora coniunx
Andromache. ⁊ ſocrus priami ſuper ora iacentis
Occidit aſcanio ſimilis puer. aſt yanacti
Indole par. qui pace ſolon qui marte fuiſſet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Pyꝛrhus achilleides.ſi non mentitur imago
Se coeli hoſtiles ſinerent.⁊ numina leua
Ut vulgata pꝛocul moꝛs immatura.per omnem
Labitur heſperiam graue ⁊ illetabile monſtꝝ
Coꝛda p̄mens hoīm moeror cui ſqualli da ſoꝛdent
Oꝛa ſitu.impexi crines ſine lege per armos
Barba inculta riget.ciliẏs impendet amictus
Ater:obſcura vultus obnubilat vmbra
Hument roꝛe genę:toꝛuo caua lumina viſu
Igne rubent madido totoqꝫ miſerrima imago
Coꝛpoꝛe.demiſſis facies funeſta lacertis
Nunc dextro nūc leuo humero inclinata recumbit.
A tergo ingentes ſupra caput erigit alas
Cocyti pice nigrantes.multoqꝫ fluentes
Imbre acherontis aquę.quo dum volat.oppida ⁊ agros
Irrigat excuſſo.ſpargitqꝫ per omnia luctum
It coelo lugubre ſonans.⁊ triſtia noctu
Somnia per thalamos.⁊ per conclauia mittens
Ex templo in luctus atqꝫ in ſuſpiria verſe
Collachꝛymant vrbes.populi cecidiſſe queruntur
Spem heſperie.nomadūqꝫ metū maris vltīa plorāt
Littoꝛa.pyꝛrenes iuga nube teguntur:anaſqꝫ
Undiqꝫ merentes audit lamenta per agros
Qualia cum pꝛimos irato numine partus
Niligenę fleuere vrbes.thebe inclita centum
Liminibus memphiſqꝫ caput turrita ſupbum
Senſit.⁊ argiuo tellus vicina canopo
Aedibus in mediẏs parias leuat alta columnas
Poꝛticus.et flexu longe teſtudinis amplo
Claudit odoꝛatas lauros:ſtygiamqꝫ cupreſſum

Alfonſus

Hic gemebundi auro famuli ⁊ ferrugine ibera
Inſternunt gēmiſq; onerant ſublime pheretrum
Regaliq; ſuper iuuenem ambitione locatum
Conſpergunt redolente thymo. nardiq; liquorem
Aſſyrium irrorant. miſeri ſolatia caſus
Exigua. humanę officium pietatis inane.
Exanimata diu tandem ſibi reddita verum
Reginam ſe oblita parens ex ędibus altis
Venit in amplexus nati gelidumq; cadauer
Accliui fouet ęgra ſinu premit oribus ora
Mox ſublata comis iraſcitur atq; madentes
Vulnerat vngue genas. ⁊ anheli pectoris eſtum
Euomit accuſans ſuperos ⁊ ſidera fruſtra
Ite domum matres. gaudete ſuperſtite prole
Dixit. ego infoelix ſola hic mea pignora plangam
Ferte iocos alio. ferte omnia gaudia mecum
Perpetui luctus. maneant ſuſpiria mecum
Interea proceres lugubri ad funera pompa
Conueniunt habitu triſtes ⁊ imagine moeſta
Et iam ſublatum lachrymis comitantur abortis
Confecti ſquallore ſenes. biniq; ſequuntur
Compoſito inceſſu. ⁊ turbę ſine lege frequentes
Dum tumulo ſupremi alto ſoluuntur honores
Umbra ſuis fato membris excluſa recenti
Obſtupuit Petro ſimilis. cum miſſus olympo
Nuncius excuſſit manicas. ⁊ ahena repente
Hoſtia ferratos circumſtridentia poſtes
Miratur ſeſe informem ſine imagine nudam.
Et ſine corporeis exilem ſenſibus vmbram
Se ſentire tamen magis. ⁊ cognoſcere longe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Altius ꝛ cauſas animo penetrare latentes
Experiens miraq; vagam leuitate moueri
Gaudet: ꝛ hoc vitę genus euaſiſſe caducum
Magna videt nare vmbrarum ſimulachꝛa per auras
Nocturnarum auium foꝛmas referentia. quędam
Nictimenes. mineiadum quędam oꝛa ſoꝛoꝛum
Semper enim. ſeu lucis eant ſeu tempoꝛa noctis.
Aera peruolitant larue. ſed ludit imago
Lubrica moꝛtales oculos: Audentius ergo
Circumfuſam aciem vultu imperioſus ꝛ oꝛe.
Alloquitur clamans deus imperat ite ſub oꝛcum
Quid nobis cum luce animę phlegethontis opacę
Quid cum ſole: domus nobis abſcondita ab aſtris.
Uos immane nefas ꝛ ineluctabile nocti:
Deſtinat ęternę pꝛimo vexaſtis ab ęuo
Coelicolas diuos: At nunc in bella vocaris
Mille modis. homines tanta eſt inſania tantus
Liuoꝛ et indomito rabies tam dira veneno
Ite ſub ęternis flagrantem ardoꝛibus oꝛcum.
Ite acherontęas (deus impetat) ite ſub vndas:
Precipites illi noctem ſubiere pꝛofundum
Non aliter q̄ poſt nimbus ęſtate ſerena
Circumfuſa iugis frondentibus apoenini
Alba fugit nubes quotiens aquilonibus acta
Spargitur: ꝛ ſubito tenuem laxatur in auram.
Inter hyperboꝛeos axes phoebumq; cadentem
Inſula in extremo ſuper arua britannica mundo
Cingitur equoꝛibus vaſtis: vbi grandia cete
Magne mole natant. equitans vbi cerula delphin
Feruoꝛem pelagi ꝛ neptuni nunciat iram

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et quia ſolis iter fugiens diſcedit ab auſtro
Sidus ad arcturi: gelidaq; rigeſcit ab arcto.
A niuibus trahat hybernis hy bernia nomen.
Hic terra ingenti ore patens immane baratrum
Ad ſtygios trahit vſq; lacum. ſub inane profundum
Mille peranfractus via precipiteſq; per vmbras
Labitur. introrſumq; ruit ſine fine vorago.
Indigine puteum appellant plitricius olim
Inſignis pietate ſenex ea barbara regna
Dum coleret multa flexit prece numen olympi
Ut nouus infernos fieret deſcenſus ad amnes
Quo abſterrente genus dure intractabile gentis
Perfidiam patrum exueret veterumq; deorum
Ablueret ſacro ritus in fonte nefandos
Huc igitur paſſis. ve niens audentius alis
Cum puero in ventos ⁊ in aera tollitur altum
Mox ingreſſus iter dulci ſermone pauentem
Hortatur puerum liquido ſe credere coelo
Ne dubitet neue horreſcat per inania ferri
Atq; procul terras ſub ſe ſpectare iacentes
Ne formidet vti grauibus. qui corpora membris
Uiua gerunt ſedeat tractum ſecuris in omnem
In ſublime volans iuuenis dum ſcandere olympum
Credit. ⁊ ad ſuperos auditu ſe emergere aperto
Letus abit: cenamq; ſibi promittit in aſtris
Ibant vt fugiens olim minoia regna
Dedalus atq; mari nomen factura propago
Iam ſuperant nubes. agiturq; per aera duplex
Sulcus ⁊ inflatis ſi quando per equora velis
Eurus agit claſſem. ſpumant a pectore fluctus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et puppim inſequitur ſciſſo caua ſemita ponto
Aethereis loco iam ſubeunt contermia flammis
Undiqꝫ aque terreqꝫ patent: ſedet ęquore in alto
Verſicolor tellus. circum maria vndiqꝫ latrant
Pyrenęs procul niueo iuga candida nimbo
Proſpiciunt dextra: ⁊ longę calliginis inſtar
Boiorum italięqꝫ alpes vbi vallibus imis
Semper hyems habitat. glacieſqꝫ ęterna ſub ipſo
Solſticio ⁊ triſti quando canis ęſtuat aſtro
Linquitur ad lęuam regio. que terminat orbem
Gallaicę gentis tumulo terra inclyta ſancto
Prętereunt grauios. antabraqꝫ regna ſuperqꝫ
Jam tandem oceani campos ſine fine parentes
Eſt iter. ac volucri trans arua britannica lapſu
Delati greſſum inclinant hybernica ad antra
Jamqꝫ ſolo immiſſi vicinę horrenda ſubintrant
Clauſtra domus. vbi perpetuo frigentia vento
Speluncę obſcuras pandunt caua guttura fauces
Jgnarus quo ductor eat. miratur ab alto
Jn terras puer ignotas deſcendere curſum
Nec tamen audet ad huc interpellare magiſtrum
Sed ſequitur nutum ſenis officioſus ad oēm
Continuere gradum genibuſqꝫ in marmore fixis
Aſpergunt in fronte molam. chriſtiqꝫ vocato
Nom ine. circundant luſtrali pectora ſigno
Et taciti iunctis orant ad pectora palmis
Mox iter inuadunt. qua ſe ſalebroſa per vmbras
Fert via multiplici veniens in tartara flexu
Horruit abſtruſę immanem telluris hiatum
Regia progenies: tremebundoqꝫ incipit ore

Sancte pater quę cauſa precor nos ire ſub altam:
Cogitꝰ humum Coelique opifex me lumine caſſum
Trudit ad infernas ſedes vbi cerberus ante
Atria latratu complet tria guttura rauco.
Hei mihi quid ſceleris viridi deus imputat euo
Scis pater vt regni proceres vrbeſqꝫ peroſe

Prima queſtio alfonſi qui ſint damnati

Fratris inhumanos factus animumqꝫ ſeuerum
Me quocꝫ conſortem regni fecere paterni
Mox vt ad imperium tractus diadema recepi
Et ſi etas erat illa armis minus apta ferendis
Mens fuit aſſerere immenſum quęcunqꝫ per orbem.
Regna tenent mauri. quę gens othomana ſubegit
Vſqꝫ ad hyperboreos montes rhypheaqꝫ ſaxa
Et validam egeo claſſem vectare profundo.
Ac ſuperare armis decus aut equare parentum
Audieram magnum Froylam fortemqꝫ ramirum
Audieram Alfonſos. ⁊ nomina magna per orbem.
Errantis proauoſqꝫ alios qui laude ſuperba
Clara per ora virum volitant ſenuiſſe ſub armis
Et maiora fide potuiſſe fidelibus auſis.
Hec męcum puer audaci ſub pectore voluens.
Ad par martis opus magna ambitione ferebar
Jam toruis arabes oculis mauroſqꝫ videbam
Infenſus populo in famigentemqꝫ peroſus
Barbaricam rituſqꝫ feros ac perfida corda:
Mors prohibet curſuqꝫ eui fraudata iuuentus
Forſitan hec mentem pietas animoſa ſuperbam
Arguit ⁊ vicio datur eſſe ferociter auſum.
Num licitum pater audenti ſaracena tumultu
In regna armigero atqꝫ odijs capitalibus ire

Sic ait. at ſenior teneris miratus in annis
Tam regalem animum. tam fortia corda. fidemqꝫ
Tam validam. fruſtra trepidas caua tartara dixit
Pone metum. neqꝫ ſollicitet te improuida cura
Chare puer. latos erebi non tendis ad amnes
Clauſa vbi terrifico tormenta eterna profundo
Sub quibus infelix ardet cilianus ob ingens
Id facinus quo triſtis adhuc Hiſpania languet
Namqꝫ vbi cognouit violatum a rege pudorem
Uirginis. infamēqꝫ dolum. correptis acerbo
Flammātis rancore animi mauruſia rurſum
Aequora traiecit. ſaracenaqꝫ venit in arua
Cordaqꝫ ſollicitans gentis furibunda ſuperbę
Duxit in heſperiam numidi de ſaltibus hoſtem
Talibus auxilijs agros populatus ⁊ vrbes
Antiquum euertit ſolium: grauiore flagello
Ultus ad vlterium. vindex ſceleratior ipſo
Corruptore minus crimen maiore piandum
Eſſe ratus ſemel heſperiam peſſundedit omnem.
Impius in patriam in reges in templa deumqꝫ
Tartara et inferni carcer iouis vnde reuerti
Non datur immanes animas quibus vltima luxit
Cęleſti ſine luce dies. predantur. ⁊ atris
Infodiunt latebris. quibus iſcariotis ab alto
Pendet adhuc ſcopulo. volutaſqꝫ per aera ſimon:
Infamis magus. ⁊ lucri execrabilis auctor Qui damnan-tur.
Uapulat hic velut ęternis immobile ſaxum.
Ictibus expoſitum pellei infamia nili.
Arrius. hic gemina ducens ab origine mundum
Latrat in obſcuro Manes abſconditus antro.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Ꝫunoiā ſqꝫ deum lacerans. ꝛ tota ſub orcum
Ereſiarcharum ſoboles intruſa latentem
Preſidet his Machometus arabs agarenus. in orbem
Miſſus ab his olim regnis ꝛ in iſta reuerſus
Regna iterum Nam dij veteres cum ſurgere gentem
Chriſtigenam. rituſqꝫ nouos inoleſcere templis
Conſpicerent. petiere domum plutonis opacam
Hic vbi ſecretis arcana ſilentia rebus
Cum tandem ſuper imperijs agitata fuiſſent
Multa reformandis. ſceleri modus iſte repertus.
Rex ꝛ tartarei populus cum patribus orci
Sanxit auernali mittendam a ſede Megeram
Que modo concepti fetus in corpora furtim
Se inſinuans: ſic formet opus. ſic temperet artus
Vt mens ſiqua domum fluat intratura recentem
Inueniat clauſos aditus. ꝛ in hoſpita tecta
Ipſa: ſed in membris habitans alimenta per omne
Corpus agat: foueatqꝫ altricem in corpore vitam
Nec ſit homo. ſed membra hoīm ſub imagine creſcant
Dum redit. interea crudi feda vmbra Neronis
Nam neqꝫ tartareis inuenta nocentior antris
Addita dirarum numero. ꝛ ſuffecta Megere eſt
Ad patrandum igitur facinus ſata nocte profunda
Venit. ꝛ ingenio vafro. immani. atqꝫ cruento
Fit Machometus. atrox hoīm violator. ꝛ armis
Et ficta pietate potens. vt mobile vulgus
Ad ſe illexit opes cumulans. noua bella parauit
Auſus enī Rome imperium tentare ꝑterno
Ingenio. audentem ſumptis heraclius armis
Terruit: ꝛ forti nabatheam milite gentem

Quō natus Machomet⁹.

Fudit. vt arrentem libyę ſolet auſter harenam
Clauibus his non eſt rabies ſedata quod armis
Non valuit. fraude aggreditur: furor impius aſtu
Tectus ad aucupium vulgi totam appulit artem
Congreſſus fugit humanos. cadit horrida mento
Ceſaries. pallet facies: ſtygiumq; colorem
Induit. obſcuram ſubeunt caua lumina frontem
Colloquiumq; dei ſimulans de valle profunda
More Numę conficta refert oracula vulgo
Artibus his fretus diuinam inuertere legem
Deprauare fidem. chriſtiq; inuadere regnum
Cepit. ꝛ hinc totum peſtis noua venit in orbem
Corripiens aſię populos ꝛ punica regna
Finibus a mauris nubes vbi ſuſtinet atlas
Uſq; ad inundantes nilo ſtagnante lacunas
Uipereum genus hoc igitur. ſobolemq; Megęrę
Cui pater atq; deus pluto eſt. contundere bello
Et delere iubet pietas. non quęrimus ergo
Tartara nec tanta ſcelerum caligine ſordes
Namq; vbi verbi potens ſacroq; ſalutifer ore
Sontem aīam fando inſtaurat. damnata ſacerdos
Tartareę ferat antra domus. abolenda ſupſunt
Supplicio tibi pauca leui cum mitibus vmbris
Quod vero in libycas gentes ea tanta parabas
Bella animis imberbis adhuc. a ſanguine regum
Magnanimo forti excelſo. genus indicat ortum
In ſobolem tranſire patris cum ſemine virtus
Sępe ſolet. refertq; ſatus quo quiſq; parente eſt
Adde ꝙ audite laudes: ꝛ clara parentum
Facta mouent aīos. generoſaq; corda nepotum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Sollicitant. ꝛ calcar habent. abiguntqꝫ veternum
Id noluiſſe ſatis quotiens infirma reluctant
Membra operi: totiens operi par ſola voluntas
Hęc ſenior. contra proles ita regia fatur
Poſtq̄ꝫ corda metu paulum ſedata remiſſo.
O pater humanas ſi noxia corpora mentes.
Sola hebetant quę me fluxa compage ſolutum
Neſcio quę ſegnem grauitas ꝛ inertia lentum

Secunda queſtio De natura habi-tus moralis

Reddit adhuc. ꝛ ad huc curis mortalibus angor
Ante oculos eſt moeſta domus. ſuſpiria matris
Audio. ꝛ ex animo nunq̄ꝫ diſcedit imago
Germane dilecta meę. Jactura remordet
Imperij rerumqꝫ frui quibus ante ſolebam
Paſtor ad hec hominum genus ad celeſtia natum
Regna per illecebras ꝛ blandimenta volutum
Aſſidue ſibi pro plexis vulcania nodis
Vincula circundant: quibus irretita furorem
Mens bibit: ꝛ tandem Plutone imbuta maligno
Deſinit eſſe ſui compos. ꝛ libera quondam
Fert ſeruile iugum partiturqꝫ inuita tyrannum
Illecebris ſenſum blandis ingreſſa voluptas
Vincula facit longęuo. vſu concreta libido
Plumbea fit moles: ꝛ ineluctabile pondus:
Quo impellente labant anime populata medullas
Corporeas animum peſtis complectitur omnem
Iſta vocant habitum labes ita corripit acri.
Morſu hominem vt raptam mentem non deſerat ante
Quam ſtyga ꝛ inferni tranſmiſerit ęquora ponti
Mens ideo nunq̄ꝫ mundi melioris ad arcem.
Libera ſe attollit niſi cum vexata malignos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Exuit affectus.colubrumqȝ imitata reliquit
Inter ſaxa.cutem antiquam:⁊ terreſtre veternum
Luctiſoni tandem defuncta laboribus orci
Euolat ad ſuperos.curſuqȝ adit aſtra ſecundo
Tum demum patris ora videt.tum dulcis libat
Pocula.tum dapibus licet indulgere beatis
Vidiſti cum nube carent.quo ſidera cultu
Quo ſplendore micent:decor ille nitentis olympi
Prędicat in pulchro qui circuit omnia mundo
Immundis non eſſe locum.ſcelus ante piari
Eſt opus.ad ſuperos opus eſt ſine labe reuerti
Hoc igitur commune iter eſt ad olimpyca regna
Eſt tamen ⁊ ſine multiuijs ambagibus orci
Semita.quę ad celos recto vehat ardua greſſu
Sed paucis conceſſa.quibus fuit aſpera virtus
Suppliciū fraudaris genium.⁊ petulantia frenans
Corda.premens oēm affectum.reſecanſqȝ furorem
Fomitis.a prima venientis origine patrum
Qualis in inſigni terrę drepanenſis alumno
Qui viuens Albertus erat Trinacria lumen
Hoc terris illuſtre dedit.ſiduſqȝ decorum
Tanta viri probitas.vite excellentia morum
Integritas ⁊ fama omnis diffuſa per vrbes
Credi hominē non terreſtem.ſed ab ęthere lapſum
Fecit:⁊ eſſe illo diuinam in pectore mentem
Qualis in his qui vel flāmis vel ſanguine fortes
Pro chriſto fudere aīas.vt magnus olympi
Janitor.⁊ fidei ſcutum impenetrabile Paulus
His bene de chriſto meritis aperitur olympus
Sponte ſua.primo bifores a limine valuę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Alfonſus

Ultro abeunt alacri vultu penetralia pandens
Janitor hos agit ad ſolium ſublime tonantis
His datur exemplo ilyſium fugiuntq; per auras
Nubiuagis ſimiles aquilis. vos pondere preſſos
Concretę telluris adhuc ad limina mundi
Aſpirare nefas per humum veſtigia ferre
Cogit onus. more altilium .quibus vnida moles
Uentris iter ſublime negat. ſegnemq; volatum
Reddit: ⁊ alato vetat ire per aera tergo
Rerum opifex igitur terram miſeratus inertem
Segniciemq; hominum tantam tenebroſaq; corda
Caſibus humanis etiam poſt fata reliquit
Auxilium. iaciens etenim primordia rerum
Antrum horrendum ingens terrę in penetralibus altis
Conſtituit. quę ſint ſceleri inſtrumenta piando
Hic animas habitum vitę ⁊ telluris olentes
Deſtinat. ⁊ duplici tetram medicamine nubem
Diſſipat antiquę noctis fomenta tenebrę
Prima duę. nam ſolę carent. qui lucis ⁊ vmbrę
Autor apud ſuperos duodena perambulat aſtra
Sed neq; viuentem nouere trinominis ętrham
Lucis ab humano iubar impenetrabile viſu
Quem dixere deum. ſolo qui ſidera vultu
Torquet. ⁊ inuacua terram ac mare ſuſtinet aura
Eſt duplex tormentum aliud quod verberat acri
Supplicio egrotantem aiam. nam frigora ⁊ ardor
Sunt tranāda ſemel contis per flumina quinq;
Quinq; ſalutaris referentia vulnera chriſti
Chriſtus enim magni ſemen coeleſte parentis
Quinq; redempturus zonas telluris et vndę

Vulnera tot paſſus.verum quibus altius hęrent
Ne maculę.quotiens opus eſt. vada liuida ſulcant
Hoc duplex curandę alę medicamen ab alta
Conſilij patris ęterni ratione repertum eſt
Namqȝ hoīm ſcelus a ſenſu compꝛeſſa voluntas
Concipit:atqȝ malo duplex de ſemine pꝛoles
Signitur.aut nimium ſtimulis vꝛgentibus ardet
Igne calens ſtygio.legumqȝ repagula frangit
Aut reſidet toꝛpens ꝛ inerti languida ſomno
Et quaſi lethęę perfuſa liquoꝛibus vndę
Triſtis opaca iacens fracto nihil inchoat oꝛſu
Omne quod eneruī toꝛpoꝛe oppreſſa voluntas
Segniter ommiſit.perfrigoꝛa tranſit ꝛ vndas
Quod ſuccenſa nimis ſaliente libidinis ęſtu
Pręcipitauit opus flammis aboletur et igni
In tenebris vbi nulla dies.ſed pallida ſemper
Nox vbi nec flammę.neqȝ ſol.neqȝ ſidera lucent
Sunt quedam maria immenſis latiſſima campis
Quę ſepelit late glacies ęterna.geluqȝ
Perpetuum.quali aſtricta eſt ſaturnia tethys
Frigenti ſubiecta polo.ſubiecta pꝛuinis
Ac niuibus.dura aſſiduis aquilonibus.oꝛa
Inuia remigijs.ꝛ ſemper inhoſpita nautis
Venti amnes pluuięqȝ.ruunt:ruit hoꝛrida grando
Increpitans.circumqȝ rapit niger omnia turbo
Nam nec hypoꝛboꝛeis niuibus cum gutture vaſto
Sibilat hybernis boꝛeas.deſerta getharum
Sic inuoluit apud Rhodopen:quę ſeparat agros
Pelleos a thꝛace ſolo.labuntur ab auſtro
In boꝛeam nebuloſi amnes.picęqȝ lacunę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Uerum vbi cliuoſo voluuntur flumina curſu
Luſtrandis vada ſunt animis. vbi colligit vndam
Ingenti ſentina lacu. ſunt regna pꝛofundę
Moꝛtis. ⁊ in medio belialia tartara mundo
Sunt loca flammaꝝ ſine fine potentia vaſtis
Aequoꝛibus maioꝛe. ſinu. q̃ꝫ gallia. q̃ꝫq̃ꝫ
Gallia diffuſum late circunferat oꝛbem
Nunc et enim ſubter gallos ⁊ celtica regna
Imus. vbi iuga bellipotens ruit inuia poenus
Hanibal ⁊ iunctas equitauit nubibus alpes
Omnia quę flammis q̃ ſunt alimenta caloꝛi
Pinguia ſub terris. illuc delata feruntur
Et ſecreta meant per ſpiramenta viaſqꝫ
Quas aperit natura operi famulata ſeuero
Huc picis huc maltę veniunt. huc ſulfuris amnes
Huc olei fluoꝛ huc penetrans Aſphalticus imber
Manat. et ex iſtis confuſum eſt omnibus ęquoꝛ
At deus iniecit flammas. ſecuitqꝫ patentes
In tellure aditus. quibus huc ⁊ nubilus auſter
Atqꝫ procelloſus boꝛeas. ⁊ nimbifer eurus
Ac zephyrus comiteſqꝫ ruant. ⁊ ſurgere iuſſit.
Undiqꝫ perflata immiſſis incendia ventis
Sed nebulas accenſa palus attollit ⁊ ignem
Nubibus inuoluit piceis: globus ater ⁊ vnda
Coeca vapoꝛantis tenebrę ſub foꝛnice nigro
Huc illuc vaga proſerpens vbi nulla reperta eſt
Ad ſuperos via contoꝛto in ſe voꝛtice flaminis
Incubat. ⁊ denſa inducit calligine noctem
Noctem inq̃ꝫ late extenſam. longeqꝫ vagantem
Sed dubiam flāmis ſub nube ferentibus ęgram

Incertamqꝫ diem. vix vtꝗ̄ pręſentia cerni
Ora virum fas ſit notoſqꝫ agnoſcere vultus
Nigra dies nox alba chaos facit ęquore toto
Continue incluſi lento ſub gurgite venti
Quos ſpirare palus viſcoſo imperuia tergo
Non ſinit indignati altos pulſo ęquore montes.
Niſibus attollunt validis. ſublata dehiſcunt:
Dantqꝫ aditum vada fracta: volant magno agmīe venti
Omne ſolum tremit atqꝫ tonat: ſinuoſa reclamant:
Littora torua cauis echo procul aſſonat antris
Adde quod ex coſta flammis teſtudine ſemper
Saxa pluunt. quę illiſa focis incendia magno.
Cum ſtrepitu calligantes iaculantur in auras
Irritati ignes ſtrident. ⁊ fulmina noctis
Terrorem ingeminant: altoqꝫ obſcura boatu
Flumina ⁊ antra ſonant toruum. ruere ardua dicas
Culmina coelorum ⁊ fractis totum axibus orbem
Inarime nihil eſt prophyte nihil Aetna caminis
His collata licet ſiculo coniuncta peloro
Littora tranſiliens flām̄arum vndante volatu
Porrigat in fines italos caput ęquora ſupra
Eſt veluti ſi vero aliquis puerilia bello
Ludicra ſi troiani marti componat equeſtrem
Vix ſinit atroces gemitus audire dolentum
Hic fragor ⁊ denſum ac voci impenetrabile coelum
Per vada lenta trahunt aīas merguntqꝫ premuntqꝫ
Implicitas fundo terreni inania ditis
Agmina quę obſcuro genitor prefecit auerno.
Et q̄ꝗ̄ ſit frigus idem per frigida q̄ꝗ̄
Ignea ſint hiſdem. flammis loca torrida ſemper

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Promeritis tamen hi grauius plectuntur. at illi
Mitius. vt quotiens ſub eodem corpore ſole
Multa iacent terris minus hoc magis ęſtuat illud
Talibus inferni recitantem arcana profundi
Marmoreo pallore rigens recaredica proles
Inſequitur gelide per opaca. ſilentia noctis
Affaturqꝫ ducem. Poſtq̃ ſic ſtellifer axis
Atqꝫ dei rebus dominans immobile fatum.
Fert ſtigyos tranabo amnes contagia ponam
Cuncta feram: neqꝫ ſupplicium commune recuſo:
Sed te diue pater per numina ſancta precamur
Quis modo in pęnis. ⁊ quod ſolamen in orco
Exilio quis finis erit: nullam ne reliquit
Coelorum regnator opem ſub nocte ſepultis
Regni acheronthei: forſan clementia ſummi
Tanta patris ſurda miſeros ita preterit aure
Sic memorans ibat. curiſqꝫ ardebat amaris.
Cui ſenior quid adhuc vano ſate ſanguine regum
Corda metu lanias. ⁊ ſub tellure videbis.
Dulce aliquid. communis amor deus. omnia dulci
Suſcipit affectu. blandiſqꝫ amplectitur vlnis.
Nec facit has odium pęnas. ſed amata ſuorum
Utilitas: quo ſtelliferos vt tollat in axes
Expiat. atqꝫ ſitum flammis abradit inertem
Nil tibi cum duro imperio plutonis auari
Qui ſemel abſorptas non euomit amplius vmbras
Hęc loca quo tendis non ſunt vexata tumultu
Perpetuo non ſunt vt in imo tartara fundo
Arbitrio turbę inferne conceſſa furenti
Nulla hic allecto: nulla hic bacchatur Erynnis

Tercia queſtio de natura purgatorij

Cerberus hinc latrator abeſt. veſania ditis
Hinc excluſa. tenēt hęc regna cathartica diui
E magnis diui ętherei primatibus aulę
Cū ſtephano bisſeptem alij. quos pronus ad aram
Inter verba ſilens profert arcana ſacerdos
Sunt tamen ⁊ lemures. ſed nil crudeliter audent
Nil temere inuadunt iuſſi ad tormenta miniſtrant.
Diui vmbris adſunt pauidis. ⁊ ſęua ſatanum
Corda vetant toto in miſeras ſeuire veneno
Pone metum. ſemel ire ſatis. delebitur vno:
Quicquid labis habes quicquid mortale natatu.
Eia age care puer ſemen regale. memento
Quo ceptum te ducat iter via tendit ad aſtra
Qua graderis. iam ſtellanti deuotus olympo
Obſcęno das terga luto. tua cymba quietos
Nauigat iu portus. vbi tempeſtatibus vnda
Libera. per nullas vnqꝫ redtiura carybdes
Nam nec vt Alcides Alcmene filius olim
Ut facunda canunt veterum mendacia vatum
Pelides ve. tuas iterum remeabis ad oras
Mortales vbi cum brutis communia tecta
In putri tellure habitant. ſed ſcandimus orbes
Aethereos. vbi cum diuis in vertice mundi
Sunt lęti ſine fine dies. vbi regna videbis
Illa ęterna deum tranquilla in pace tenentem
Ut ſuperos igitur videas. dubitabis auerni
Per faciles ſemel ire vias: audiuimus olim
Pleroſqꝫ vt tuſcum tyberim Romamqꝫ viderent
Ad breue congeſtas moles ⁊ marmora tempus
Extremos veniſſe indos: qui littora cancro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Qui libre ſubiecta colunt Veniſſe ſupremos
Aęthiopes. vbi ſolis equos in cornua ſurgens
Aegoceros verſo cogit diſcedere plauſtro
Membra trahens vix egra ſenex quater orbe peracto
Nunc tuus ad ripas auus eſt appulſus ⁊ vncis
Saxa tenet manibus prebenſaqꝫ elabitur alga
Illum inq̃ qui marte graui bella aſpera geſſit.
Impiger ⁊ prime exultans ardore iuuente
Mox placido pacis ſtudio meliore ſequutus
Ocia compoſuit mores populiſqȝ redactis
Ad patrias leges morti conceſſit: ⁊ inter.
Locyti verſatus aquas feſtinat ad aſtra
Ipſe vie moderator erit: tranabitis ambo
Poſt vbi perfecto traieceris ęquora curſu
Aduenia m. cęliqȝ iterum te in luce videbo
Melliſluo gaudentem animo nec tempora longas
Illa mores facient. Tunc me de ſede reuerſum
Aetheris aſpicies lęto amplexaber is ore
Et tandem ethereo mecum potieris olympo
Talibus anxietas iuuenis reſtricta ſubinde
Soluitur. atqȝ acres ſtimulos altumqȝ dolorem
Extenuans triſti mentem langore ſepultam
Erigit. ac tenebris. curarum emergit opacis
Vt ſolet hybernis tandem de nubibus aęr
Sopitis exire nothis cum vere tepenti
Martius atlantem zephiris afflauit ⁊ hortos
Hęſperidum. leniqȝ geluqꝫ diſtemperat aura
Lęta magis fari iuuat atqꝫ informe iacentis
Scrutari telluris onus rerumqȝ latentes
Diſcere ſub terris cauſas. ⁊ paſcere mentem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Dulcibus alloquiis: animumqȝ extendere circa
Nature ſecreta altis adoperta latebris
Suſpiciēs igitur proles ita regia fatur
O Pater hanc maſſam informem ornatuqȝ carentem
Et chaos iſtud inops lucis. nū credere dignum eſt.
Abſoluiſſe deum vel contempſiſſe: repugnat
Tam celeri moles rudis ⁊ confuſa magiſtro
Patris opus natura recens nil pendere viſa eſt
Has tenebras. ⁊ in hoc ſeſe exhibuiſſe nouercam
Per ſituoſa cauis atqȝ aſpera cotibus antra
Nox eterna ſilet cruda atqȝ immania ſaxa
Fruge carent: neqȝ terrigenis animantibus vſum
Suſpeditant. celi radiis inperuia fetum
Ferre negant. ſed torpet iners ignauaqȝ tellus
At contra ethereos orbes ⁊ ſidera tanto
Lumine tam eximia ſpecie. tam diuite cultu
Finxit vt hec forme locupletes opulentia matrem
Prodat. ⁊ in tanta pietas effulgeat arte
Quis decor aurore: venere que gratia. quātus
Fulgor in aſpectu ſolis: noua luna venuſtis
Cornibus accēſam fraterno lumine frontem
Erigit: ⁊ pulchro graditur per ſidera vultu
Nocturno que forma ioui: quis ī omnibus aſtris
Splendor ⁊ ornatus: quot ſe via lactea flammas
Induit extremis oriens a finibus auſtri
Et gelidam prono querens erymanthida lapſu
In partum natura igitur fecunda priorem:
Segnis in hunc. ſteriles quaſi faſtita ſub vmbras
Tellurem infelix opus abieciſſe videtur
Et raptam ex oculis ceco immerſiſſe baratro

Quarta queſ-
tio de diſpoſiti
one rerū crea-
turarum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Alfonſus

Tum ſenior ſancta ora mouens primordia rerum
Inchoat: ⁊ veteres mundi reminiſcitur annos
Cum pater hanc molem coeli. terręqꝫ. mariſqꝫ
Conderet Archetypi ducens ab imagine mundi
Conta prius confuſa rudi produxit aceruo
Mox opus amplectens calefactaqꝫ viſcera flatu
Viuifico penetrans ſyncera ac lympida primum
Corpora diuinoqꝫ magis vicina decori
Suſtulit. hinc coelorum orbes molitus ⁊ aſtra
Inde iterum meliora tulit flām̄amqꝫ vocauit
Quam Phoebi germana leui circū uolat axe
Materiam rurſnm ſubigens. qđ ſanctius hauſit
Mobilis aura fuit. quę fuſa ſub ignibus aer
Dicitur. ⁊ circum glauci maris ambulat ęquor
Quę ſupereſt maſſam humentē fluidūqꝫ liquorem
Et quaſi pingue lutum ſecuit. defluxit in vndas
Pars obſcura miuus. pelaguſqꝫ impleuit ⁊ amnes
Altera pars tellus. quę pondere p̄ſſa ſub alto
Aequore delituit fuſo ſuper vndiqꝫ ponto
Sed pater humanum exilium fraudemqꝫ futuram.
Preſago recolens animo ſuper ęquora tractam
Extulit. ⁊ pelago ſtatuit confinia circum
Littora. concedens vt cum vexantur ab auſtro
Longius excurrant flnctus ęſtuqꝫ refuſo
Excrementa abigant rurſumqꝫ reciproca verſo
Refluat vnda ſalo: poſitis in littore conchis
Scilices vt vaſta mole exonerata profundi
Terra hoīm genus atqꝫ feras nemorumqꝫ virentum
Paſceret omnigenas ſtirpes. alimentaqꝫ iactis
Annua ſeminibus materna educeret aluo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Non ergo artificis vicium primordia mundi
Leſit: vt obſcurum hoc: generoſum euaderet illud
Hoc ars: hoc ratio: hoc operum natura popoſcit
Mente creandarum deus exemplaria rex
Seruat: et ęternis in ſe videt omnia formis
Et quo quidq; modo fieri: quo limite claudi
Poſſit. vt in rebus nunq; labatur agendis
Sub tellure vapor duplex telluris & vnde
Fumus vterq; leuis. rarum atq; volatile corpus
Aret hic vt tellus. madet ille ſimillimus vndis
Hęc infirma prius. viſuq; incognita. ſed cum
Sole calent agitata furunt. tum mõtibus alpes
Aereas quatere inſolitis. & viſcera terrę
Irritate graui impulſu reſerare cauernas
Eructare ſolent fontes. ignotaq; clauſtris
Flumina diſiectis: includere vallibus altos
Sępe lacus. ſępe & veteres reſtringere curſus
Amnibus: vt moles dederit conuulſa ruinam
Omnia quę ignarum credit miracula vulgus
Hinc rores: pluuięq; cadunt. gelidęq; pruinę
Grãmineis inimicę agris: ventiq;: niueſq;
Atq; boum vanos grando euerſura labores.
Adde cometarum ardores: quę bella minantur
Et regum interitus. adde ore tonitrua rauco
Adde procelloſis ſata fulgura nubibus. adde
Fulmineas iouis arma faces. & hiantia campis
Chaſmata proſciſſis. ſtygiam penetrantia noctem
At quia congreſſu in longo data copia fandi
Altius hęc repetam magni primordia mundi
Quinq; cathenatis inter ſe viribus. vnde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Cętera quę viuunt vitęqꝫ carentia ſenſu
Corpora fluxerunt. tellus. mare. ventus. ⁊ ignis
Aether. ⁊ aſtrorum vires. ⁊ olympica virtus
Quattuor in pugnam coeunt elementa. modumqꝫ
Non habet ęterno flagrans diſcordia bello.
Perpetuum certamen agunt. opus omne caducum
Si coeli conſenſus abeſt. labor irritus omnis
Quem mala fortunant aduerſo ſidera vultu
Sidera coniungunt radios. ⁊ lumina miſcent
Mille modis. nam mille modis ille arduus aſtra
Motor agens famulos operas diſpertit in omnes
Mars ignem ſaturnus humum: mare luna gubernat
Jupiter aereos tractus. venus ignea cauſas
Allicit in coitum thalamis pręfecta maritis
Sol concepta fouens. coquit ⁊ maturat alendo
Mercurius conſumat: opus. formaſqꝫ miniſtrat
Et vitas animantum omnis. animaſqꝫ minores.
At ſolus nobis animos deus ęthere ab alto
Inſpirare poteſt. animis ea gloria noſtris
Orbis imaginibus rerum ſtellatus ⁊ ignes
Quos lucere polo videt hinc mareoticus auſter
Caſpius hinc boreas. ⁊ cum ſublimibus alto
Aethere ſol decurrit equis ⁊ frigida quando
Subter humum gradiens tacitę fecit otiā nocti.
Viſcera terrarum ſubigunt. operamqꝫ creandis
Aſſidue indulgent. reparentur vt omnia. rebus
Ire polos natura iubet. modo ſidera torquet
In boream. mō in ęthiopes. mora nulla citatis
Orbibus. altrices penetrant ſola ⁊ ęquora flāmę.
Talibus armantem naſcentia viribus aſtra

Metantẽqꝫ domos ſupeꝝ proſpexit ab vndis
Quarta oriens aurora deum. cum ſidera titan
Aureus octauo radijs accenderet orbe
Hinc varie tellutis opes. ⁊ gloria frugum
Diuerſis diuerſa locis. Extrema relinquam
Externis. nonnulla obiter noſtratia tangam.
Tarnus aquas vehit auratas. inſignia docti
Moenia tolleti fulua tagus ambit harena
Adde locupletem ſicorim. qui cingit ilerdam
Adde numantinę durium decus vrbis. ⁊ ip̄m
Aſtura ducentem gelidis e cautibus aurum
Nec te tranſierim populis quam fama duobus
Depoſitis feciſſe odijs obliuia Lethe
Hęc vada coeloꝝ radijs afflata ſecundis.
Auriferos prima ſorbent ab origine fontes
Nec chalybū minor vſus aquis. nec Bilbilis amnē
Fama minor celebrat. Quis non aurea voluant
Flumina. ſed rigido marti famulentur ⁊ armis
Singula quid referam? labuntur in omnia flammis
Sidera mobilibus. ſubeuntqꝫ per intima mundi.
Viſcera. ⁊ omne ſolum. latebras ⁊ inertia ſaxa
Fruge aliqua inſignire parant. nec inutile tanta
Eſt in mole aliquid. ſeruit mortalibus omne
Hoc opus. ⁊ deus ipſe hoī ſe accomodat ipſum
Flecte oculos. ſquarroſa vides ⁊ olentia ſaxa
Igne vbi concepto nebulas liquentia voluunt
Sulfura vt aemathijs oriens ſcaptenſula campis.
Fonte ſacer tepido genitus caua marmora ſubter
Curſibus increpitat longis liquor altius omnem
Extirpare potens morbum quo ſtigidus imber

Vertice dilabens ęgros circumligat artus
Labitur in lygures ꝛ cinctam montibus altis
Effuſis humectat aquis ꝛ nominat vrbem
Namqꝫ ibi ſuſpenſo riuus facit inclyta curſu
Balnea ſaxoſi clarum decus Apoenini.
Hic lapis argenti ſquamis armatus ꝛ auro
Aſper opes ditemqꝫ ſoli pronunciat aluum
Stellifer orbe ſuo qui continet omnia mundus
Vim occultam dedit his tenebris opulentia coelo
Exit. ꝛ omnipotens terras fortunat olympus
O regnum quod maurus iberiam ſęcula ſeptem
Iniuſtis premit imperijs maris ęquora circum
Herculei quanto pollet glebę vbere quantas
Condit opes tellus vbi longa volumina Bethys
Flectit agens humiles malcenſi a littore cymbas
Hęc memorans gelidis ſenior ſub montibus ibat
Cum ſonitu puer inſolito perterritus inquit.
Heu quia nam fragor obſcuris immurmurat antris
Quinta queſtio vbi deſcribitur Italia
Jam ne erebi ſumus in foribus Jam nunciat orcus
Illa horrenda Pater ſtygis illa ardentia tecta
Hoc ſtrepitu. padus eſt padus eſt audentius inquit
Ingredimur fines italos. ſub montibus altis
Incipit ꝛ ſaliens pręrupti e vertice ſaxi
Vnda abit in pręceps. fundoqꝫ illiſa per antrum
Mugit. ꝛ irrorat pluuiali aſpergine cautes
Mox fugit italiam verſum. ferturqꝫ citato
Amne per inſubres. adriamqꝫ humilemqꝫ rauenam
Montanis loturus aquis. ꝛ flumina vaſto
Multa ſinu adriaci laturus in ęquora ponti
Gallia pars prior italię ſupereminet olim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Cognomē ſortita togę noua nomina gentis
Accipit a cultu ſcythicę. cui plurima toruo
Barba feri argumentum animi pendebat ab ore
Conditur ad leuam magnis germania campis
Oceanum. boreamq; petens. vbi littora cimber.
Incolit arctoum longe porrecta ſub axem
Sed deus hoc latus italię circum dedit altis
Molibus. vt rhenus curſu violentus. ⁊ vnda
Pręcipiti rhodanus procul excludantur. ⁊ iſter
Nam coniuncta pado fierent tot flumina vaſtum
Aequor. ⁊ abſorptos tegerent maria vndiq; campos
Hic albę dictę a niuium candoribus alpes
In coelum capita alta leuant. de cautibus imis
Exiliunt magni rauco cum murmure fontes
Impleturi amnes rapidos. hinc larius ingens
Hinc vitreis ticinus aquis. hinc montibus altis
Olius erumpens. ⁊ leni Mintius vnda
Ipſe ſatus patre beneco per paſcua ſerpit
Et Mantua ſinu complexus moenia magno
Eridani ſe iungit aquis. vbi fama leonem
Vandalicas placaſſe iras. odiūq; tyranni
Hinc Ateſis ſyluis oneratus ⁊ abiete. rauco
Impete pręcipitat cęſo vada conſcia cimbro
Multijugo contra dorſo Apoeninus in auras
Aeditus. ⁊ longo fugiens per nubila tractu
Diuidit italiam. populiq; vtrimq; feroces
Circūhabitant. qua barbarico ɔtunditur auſtro.
Sunt lygures. ſunt tyrrheni. forteſq; latini
Gens regum diuumq; ferax vbi martia Roma
Qua nulla vrbs toto dominatus eſt latius orbe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et campanus ager. cui veſtro a ſanguine reges
Imperitant vſqꝫ ad calabros ſyculāqꝫ carybdim
Qua videt auroꝛam fluctus agit adria vaſtos
Qua latus obuertit gelidis aquilonibus altum
Veliferas vehit effuſo padus ęquoꝛe puppes
Et ſinuoſa trahens flexis veſtigia ripis
Frugibus egregias opeꝝqꝫ laboꝛibus vrbes
Alluit. alpina tumidus niue ſęuit. ⁊ ire
Impatiens fracto in virides ruit obijce campos
Nos eius comitamur iter. phoꝛtontidas vndas
Jam dudum inſequimur .lati vada curua ſecundum
Liquimus emilium dextra. venetūqꝫ ſiniſtra
Sed iam conuerſo in montem deflectimus antro
Flamminiam ſubteruecti. collemqꝫ ſubimus
Unde ruit ſaxoſa iugis claterna niuoſis
Hinc aponi fons ille vetus toto inclytus oꝛbe
Qui meminit iactam Romano a Ceſare ſoꝛtem.
Exit in euganeos colles. fluuiūqꝫ calentem
Sulfure poꝛrectis in coeluꝫ e montibus haurit
Nec procul hinc etruſca vado coꝛſena tepenti
Voluit aquas ⁊ fumiferū pluit vndiqꝫ roꝛem
Flecte oculos. viden egreſſum de marmoꝛe fontem.
Nitroſo la re conditum: peꝛ ſulfura londum
Flectit iter. curſūmqꝫ citans ſe accendit ⁊ ignem
Concipiens exit gelidos vbi felſina montes
Mittit ad Etruſcos auſtriqꝫ tepentis ad axem
Terra metelloꝝ genitrix. ⁊ mater aquarū
Et theſaurus opum nutrixqꝫ vberrima frugum
Nature genitale arutum. ſub principe diuum
Una ingens domus eſt mundus. tegit omnia coelū

Latius.⁊ magnis elementa amplectitur vlnis
Sub coelo minus ampla leues tentoria flammę
Aura maritaiis thalamus.maris vnda cubile
Acta viri.tellus coniunx deus omnibus autor
Ipſe ſedens alta coelorum in puppe gubernat
Qualibet intorquens dextra oipotente carinam
Nam deus eſt immenſa:oĩ ſine corpore ſimplex
Uiua.ęterna.potens vigilans:diffuſa per oẽm — Quid eſt deus
Corpoream molem ratio.ſimul omnia quę ſunt
Quę in cauſis ventura latent:quę ſuſtulit ętas
Jam finita in ſe cernẽs.ęquabile cunctis
Numen.⁊ affectu vacuum.dum conderet orbem
Iſta maritauit.foetumq₃ parauit ad omnem

¶ Liber Secundus

Alia grandilo quo memorans audẽtius ore.
t Ambroſum carpebat iter cũ turba repẽte
Ingruit a tergo increpitãs.velut agmẽ aq̃ꝝ
Quas boreas nimboſus agit.vel turbine rauco
Aphricus in ſummos iaculatus fulmina montes
Subſtitit admirans ſenior.vultuq₃ ſeuero
Cogitat.obſeruatq₃ oculis ac pectore firmo
Tam grauis euentum ſtrepitus Ruit ecce ferarũ
Effigiem veſtita cohors.crebroq₃ coruſcans
Igne tonat.pars ora canum pars ora luporum
Porrigit in longos rictus.terga hiſpada.toruum
Lumem ⁊ aſtricti lato ſub pectore ventres
Pubetenus tortos caudę ſinuantur in angues
Et q̃q₃ iuuenis tali duce ⁊ auſpice tanto
Innocuum cognoſcat iter tamen horret.⁊ alto

Corda gelu tremuere pauens exaggere ſe ſe
Proꝛipit ex templo. ⁊ viſu non ſuſtinet vmbras
Terribiles. raptoqꝫ oculos inuoluit amictu

Queſtio ſexta de natura demonum

Et quorſum fragor iſte Pater. quid auernicus inq̄t
Hec ſibi vult choꝛus: atqꝫ ferarꝝ hoſtilis imago
Tum ſenioꝛ que tanta tibi veſania clamat
O vulcane: pios manes tam atrociter vrges.
Quos pater vnius curſu trieteridis acto.
Transferet in ſuperos Non ſunt mauri ve arabeſ ve:
Quos rapitis genus eſt noſtꝝ. video oꝛa liquoꝛe
Tincta ſacro. fideiqꝫ agnoſco in pectore ſignum
Pignus habent coeli. nec ſunt ad pabula ditis
Progeniti. nuper noſtris cecidere ſub armis
Dum iacit excelſa contos eliberus ab arce
Parce pię genti. Perſas prędare ſyroſqꝫ
Jmmanes prędare Arabos. permiſſa furori
Jlli cloꝛa tuo. quos non dignatur olympus
Luce ſua. procul eiectos concedit auerno
Non ſecus ac memoꝛat aquilam detrudere nido
Pignoꝛa quę nequeant acies attollere in oꝛbem
Solis. ⁊ ethęrei quibus eſt graue lumen olympi
His perculſa cohoꝛs vt contemplata decoꝛum
Maieſtate ſenem. fugit pede concita verſo
Non ſecus ac dammę plębs indefenſa fugaces
Aut imbelle pecus lepoꝛes. cum foꝛte leenam
Uel ſpartam videre canem. conuerſa repente
Precipiti dant terga fugę. preſſiſqꝫ ſubintrant
Auribus obſcuri ne moꝛaſa ſilentia ſaltus
Tum ſenioꝛ dux ille choꝛi furialis acerbus
Dum ſtabat iouis imperium. dum falleret oꝛbem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et venus ⁊ mauors. ⁊ cętera turba deorum
Ante hominum ſacro reparatam ſanguine gentem
Mulciber ⁊ vulcanus erat qui ſęua tonanti
Fulmina cudebat. Lemni regnator. ⁊ Etnę
Nunc rapit errantes animas quę corpore functę
Aereum per inane volant. comes additur illi
Antiquus niger ora Sterops. ⁊ faucę cloacam
Semper olens Brontes oculis ⁊ nare Pyragmon
Flāmeꝰ. ⁊ clamans lato ferus ore Boaphon
Monſtra horrenda aīas gaudent terrere minando
Seu ſtagnum luſtrale petant. ſeu perdita regna
Ditis. ⁊ ęternis vlulantia tartara pęnis
Nec ſolum hos crede in ſimiles exire rapinas
Quotquot erant olim falſi ioue principe diui
Agmina mille volant. cuneiſq; per aera factis
Sorte datas gentes adeunt. hi pontica regna
Hi ſpoliant mauros. alij prędantur erembos
Aſſyrios alij penetrant: atq; indica longe
Oppida nil tutum eſt. campos montanaq; luſtrant
Concutiunt nautas. tempeſtatumq; procellis
Inuoluunt freta. tellurem populantur. ⁊ auras
Irati vento inuadunt: conuellere montes
Eſt animus niſi crudeles compeſceret auſus
Vis ſuperum terram rabies infrenis ⁊ omnes
Terrigenas iam ꝑdem alto immerſiſſet auerno.
Quoad poſſunt. ſcelus omne modis in pectora miris
Inſinuant docti varias effingere formas
Et quotiens opus eſt auras in corpora docti
Cogere mentiri ambiguis illudere verbis
His ex vrbe dolis prędam atq; ampliſſima toto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Furta legunt vi blandicijs ⁊ fraude potentes
Non aliter q̃ ſi hoſtiles populator in agros
Cum bellona fremit martiſq3 licentia regnat
Miles eat turmiſq3 hominum pecudumq3 coactis
Exultans redeat faſtu in ſua caſtra ſuperbo
O Pater adiecit iuuenis. vetus iſta deorum
Progenies hominum ne animę qui talia quondam
Nomina ſortiti vel forte potentior vlla
Spirituum natura fuit. num credere dignum

Queſtio ſepti/ma ⁊ qui nam eſſent dij ãtiq̃

Qui reſponſa dabat delphis. Pęana fuiſſe
Quem latona ioui peperit cum virgine luna
Tunc auus. audiſti nobis cum naſcimur addi.
Par larium. genios etiam dixere latini
Hi mortalem hominem primo comitantur ab orte
Et ſtudia in diuerſa trahunt quod in hercule factum
Fingitur omnibus eſt nobis commune voluptas
Omnibus ⁊ virtus nobis certamina ponunt.
Hi duo ſunt genij quorum qui vicerit vmbram
Poſſidet. ⁊ magno vehit in ſua regna triumpho
Nam duo regna deus ſtatuit cęleſtis olympi
Unum aliud terreni erebi ditiſq3 profundi
Regna ſuperna petit virtus inferna voluptas
Illuſtres animas quę poſt ſua fata relinquunt
Nomina magna putant homines alio quoq3 ſęclo
Poſſe quod in vita poterant. ideoq3 vocantur
Quando aduerſa p̃munt. ⁊ quę ſuper aſtra feruntur
Inſignes pietatę animę meritiſq3 potentes
Magna valent. ⁊ opem poſſunt pręſtare vocatę
Sed quę regna adeunt plutonia in igne ſepultę
Aeternum ęgrotant. Hę ſi fortaſſe vocantur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Lar malus illarum vitę comes omnia doctus
Ingeritur ſimulans vmbram quę in vota vocatur.
Et rude reſponſis hominum genus irretitum
Ambiguis ludit. ſic numina falſa recepit.
Credulitas humana. ideo miſeratus olympi
Rector ab hoc errore hominem poſt multa retraxit
Sęcula. ne ęternis premerent ambagibus orbem
Tartara ⁊ ammiſſa iam maieſtate fugati
Ex adytis ariſq; lares reſponſa vetantur.
Publica vt ante dare. ⁊ verbis illudere vulgo
Sed tamen ingenijs acres vſuq; periti
Moliri non pauca valent. ⁊ plurima nauant:
Probra per inſidias. hominiq; imponere gaudent
Ergo infelices animas plutonides vmbrę
Corripiunt longiſq; trahũt in tartara pompis.
Ad plutonem aditus patet vndiq;. ⁊ vndiq; ad aſtra

Queſtio octa-
ua de p̄deſtina
tione

Spiritibus quibus ante chaos loca rector olympi.
Deſtinat hęc. tum prorumpens in verba repente
Cur paribus diuerſa animis loca rector olympi
Deſtinat hęc Alfonſus ait chaos ante creatum
Iuſticię ſi tanta deo cuſtodia mundum
Equali ſi lance regit cur iudicat ante
Omne operum fas atq; nefas. elabitur ergo
Cur labor meritum: fruſtra vigilantia fruſtra
Relligio fruſtra pietas opera omnia fruſtra
Nec vicio vtilior virtus nec dicere paſſus
Plura ſenex hęc mortalis temeraria vulgi
Sunt commenta inquit. quibus exercentur ⁊ ipſa
Corda virum preclara pari circundata nube
Nunc quę ſcire hominem fas eſt Alfonſe docebo

Cętera cum cęlo ſuperos intraris aperto
Clara futura. deus liber neqꝫ recta volendo
Proſequitur. ſed recta facit: ſine lege voluntas
Illa ęterna illa omnipotens illa omnia verſans
Non agitur ſed agit. quicquid deliberat ęquum eſt
Humanas hucuſqꝫ licet ſe attollere mentes
Altius antiquę ſcelus atqꝫ ſuperbia matris
Talia per tenebras memorans audentius ibat
Cum puer ęthereas animas deſcendere ad orcum
Concilio ⁊ cętu ſuperorum ac rege relicto
Indignum ratus. ambiguo ſic incipit ore

Queſtio nona de beatitudine

Vos Pater excelſo cęlorum in culmine ſanctas
Qui colitis ſedes. animas vbi dulcia paſcunt
Ocia cęleſtes quotiens inferna relicto
Regna deo petitis triſtemqꝫ venitis ad orcum
Interea cęline dapes conuiuia diuum
Perditis. ⁊ dulces vite interrumpitis annos
Paſtor ad hęc Non ſunt quę nos fecere beatos
Sidera. nec cęlum, neqꝫ dia relinquimus ora
Perpetuis fęcunda bonis. cum labimur axe
Noſſe ſat eſt. qui nouit amat. pulcerrimus auctor
Orbis. vt arcanum nos in penetrale recepit
Tum noua lux diuorum animis illapſa repoſtas
Ingenijs formas ſimulachra leuiſſima rerum
Diſijcit ⁊ raptas mentes attollit in orbem
Lucis in acceſſę iubar immortale: quod ipſis
Cęlitibus ſolis cum vult aperitur. ⁊ vno
Explicat obtutu quęcunqꝫ in corpore quondam
Scrutari voluere modis fallacibus vmbrę
Nam deus eſt (Alfonſe tibi cęleſtia pando

Nunc arcana. nefas viuis. ac dite ſepultis)
Mundus. ab hoc qui ſub rerum fluxu atqꝫ refluxu
Aſſidue fugit atqꝫ redit. cadit atqꝫ reſurgit
Longe alius. viuunt illic homineſqꝫ feręqꝫ
Tęrra : frętum venti. atqꝫ ignes ⁊ olympus. ⁊ aſtra
Et quęcunqꝫ deus mundi produxit ab ortu
Pluraqꝫ. nam mundo diuina potentia maior
Sed nihil eſt illic titubans. mutabile fluxum
Nam veluti ſi quis terrena animantia fingat
Ex auri ſplendore faber vitamqꝫ per artus
Inſluat. vna omni ſpecies erit aurea mundo
Non eadem natura tamen. diuerſa ferarum
Diuerſa ęquorę ſobolis. diuerſa volantum.
Sic vbi in eterno viuunt animalia mundo
Omnia ſunt diuina. nil quod dęleat ętas
Omnibus ora tamen ſunt. neqꝫ tempora monſtrant
Tempora ⁊ ętates rebus dare ſola voluntas.
Et monſtrare poteſt. illic quodcunqꝫ futurum hic
Quod fuit eſt: iſte illius tenuiſſima imago
Illic troia manet ſimul ęxpugnatur ⁊ ardet
Et tollit reſidiua caput Modo fulminat atrox
Fimbria ⁊ interitus miſere nouus ingruit vrbi
Sylla iuuat. ſtructiſqꝫ locat noua pergama muris
Inſequitur Meleager aprum Venabula Nemret
Vibrat ⁊ alcides lapithas domat ⁊ centauros.
Grecia cum Perſis pugnat pellea iuuentus
Arſacidas expugnat adhuc: feſtinat ad indos.
Et metatur apud ſtagnantem moenia nilum
Naſcitur Aeſonides. pelagus noua nauigat Argo
Naue petunt Gades tirij Salamina relinquit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Teucer ⁊ antiqui comites Antenoris alto.
Jactati ſubeunt phrygiis vada bethyca remis
Ammittit ſua Geriones armenta tricorpor
Bella gerit Pęnus premit obſidione Saguntum
Roma tremit. ſcandunt ſenones capitolia Galli
Nauigat in libyam Dido Carthaginis altę
Fundamenta iacit. domito garamante ſuperbit
Imperio late miſſo: ſuper ęquora labens:
Cum flãmis Romanus adeſt. deleta ſepulchrum eſt
Birſa ſibi gentiqꝫ ſuę. per gallica Cęſar
Regna furit iunctis trabibus iugat ęquora Rheni
Vexat adhuc noſtros alacer ſertorius agros
Gentis ad excidium ſolyme Titus agmine magno
Tendit. ⁊ vltrices aquilas attollit in altum
Cingitur oceano tellus. medioqꝫ receptum
Ipſa ſuo oceanum gremio diffundit ad ortum
Solis. ad Andromadę ſcopulos. ⁊ amazonas vltra
Miſſus. ab Europa libycum diſterminat orbem
Et tractu maiore Aſiam. tria maxima mundi
Membra. ſuis etiam gelidę cum vallibus alpes
Et rigui fontes. iugiqꝫ perennia curſu
Flumina. ⁊ ęſtatis terrenti in gloria cęlo
Sunt ſaltus. eſt omne auium genus. atqꝫ ferarum
Per campos armenta etiam florentia tondẽt
Quid deus Paſcua. circundant aure mare. ⁊ aera flammę
Et caua ſtellato tegit omnia machina mundo
Hęc deus eſt. ſunt iſta deus. deus omnia namqꝫ
Propterea deus eſt mundus ſine corpore. viuens
Semper. ⁊ ęternis in ſe hic habitauit ab annis
Cum veniunt illuc quodam quaſi montis ab alto

Culmine contemplatę animę ſpectacula mundi
Admiranda noui. ſiſtunt veſtigia. ⁊ omnes
It ſtupor in ſenſus. qualem ſi in nocte profunda
Natus ⁊ integros aliquis nutritus ad annos
Extemplo maria ⁊ terras ęſtate virentes
Et volucrū genus. pecudes. hominūqꝫ labores
Cernat. ⁊ ardenti titanem aſcendere curru
Conciperet. diſci ex minimis ſi ingentia fas eſt
Ex viſu conceptus amor quo tota repente
Mens accenſa calet. rapidis incendia flammis
Tollit inardeſcens ſemper magis. ignea tandem
Corda facit. velut vndatē proiecta ſub ętnam
Ferrea fruſtra bibunt ignes. atqꝫ ignea fiunt
Hinc noſtri dixere patres empyrea regna
Hinc cęlos antiqua ętas appellat olympum
Nam flāmis atqꝫ igne micant illa ardua mundi
Tecta. vbi cęlicolę campis ſpaciantur apertis.
Hę menſę noſtręqꝫ dapes. amor atqꝫ voluptas
Hę opera. hę curę ſuperis. ex mente reuulſum eſt
Quicquid opum quicquid regni poſſedimus olim
Nec reuocare animos nec ſe cohibere facultas
Ut dulcem hunc ſtimulum mens inflāmata recepit
Mortales curę inſtabiles. quia nulla capaci
Res animo terrens ſatis. nec frena ſuperbos
Quadrupedes niſi dura domant. tenet anchora magnas
Non niſi magna rates Nos numinis vna fruendi
Cura alto ligat ęternis in amore catenis
Hęc ſenior Proles iterum ſic regia fatur
Eſt aliud quod terrigenę mirantur. ⁊ ipſum
Me quoqꝫ dum varios caſus fata reuoluo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Alfonſus

Incertum ſuſpendit ad huc Tu ſancte Sacerdos.
Cui cęlum cui terra patet. da ſcire latentem
Tempora que tantum variat fatalia. cauſam
Cur mea ſub metum prime lanuginis ętas
Deſinit: in plures alijs extenditur annos
Ut Pylio de rege ferunt. qui ſęcula voluens
Iam tria quinquaginta altas ad pergama puppes
Duxit ad huc armiſqꝫ bonus: patienſqꝫ laborum
Militię. facundus adhuc. nec mole ſenecte
Conſilij vel mentis inops: nec ſegnior ęuo
Annoſiqꝫ patres mundi primeua recentis
Progenies cani ſeros videre nepotes
Et vetus ille auri diues ditiſſimus ęui
Heſperijs quondam Rex Arghātonius oris
Et quem fama refert hyemes vidiſſe trecentum
Durum martis opus ſtrepitumqꝫ ſequutus ⁊ arma
Gallorum ſub rege diu. quaſi fędere facto
Cum vita. cum morte. ipſo cū principe diuum
Longam ęui traxere moram. ſeroqꝫ ſepulti.
Innumeros videre ortus obituſqꝫ ſuorum
Sanctus abel quaſi virgultum quod vęre tepenti
Soluitur in flores teneris ęnanit annis
In cunis alij primoqꝫ in liminie vitę
Ac ſi peniteat diuumqꝫ hominumqꝫ parentem
Cępti operis reddunt animas. retroqꝫ citati
Prolatos reuocant intra mundi hoſtia greſſus
Talibus orabat dictis recaredica proles
Cum ſic paſtor ait. cęli tibi debita poſtq̄
Regna puer. noſtroqꝫ venis fraiturus olympo
Liberius tecum nobis licet omnia fari

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Ille ſacer mundi vertex vbi ſidera viuunt
Semper. ⁊ accenſi ſeptem ſplendoribus orbes
Tanta valent ſup ęgra hoīm ⁊ mortalia membra
Ut morbos ⁊ fata ferant. noua viribus aſtra
Imbuit his pater ipſe. ſuam pręcellere tanta
Maieſta ſe domum voluit dum cogitat artis
Incorrupta ſue generi monumenta futuro
Et q̄q̄ coeli arbitrio pręludia mortis
Sidera diſpenſent morbos. tñ auctor olympi
Cum libet auertit radios. prohibetq̄ periclum
Sęuire in teneros foetus. vt debile gramen
Frondibus oppoſitis olitor defendit ab ęſtu
Uel ſi forte iuuat. dum coeli noxius ardor
Pręteriit. foeturam aufert. alioq̄ reportat
Nam neq̄ cum diri labuntur ab ęthere fluxus
Omne ſolum inficiunt. verū loca certa furentes
Accipiunt coelorū iras. intacta ſuperſunt
Plurima. quo ſi diuum aliquem cuſtodia tranſfert
Protinus euadit labens a ſedere fatum
Non ſecus ac fragilem e flāmis ſubducere teſtam
Figulus. atq̄ pater natum depellere ab ictu
Impendente poteſt triſtemq̄ auertere caſum
Sed tñ effectus alios quoq̄ ſemen ⁊ aluus
In ſobolem tranſferre ſolent: vt teſtea vaſa
Ignibus ex aliis alia q̄ vligine terrę
Accipiunt alios habitus. aliumq; colorem
Hinc aliorū alii mores. diuerſaq; ſurgunt
Ingenia. vt iunctę fingunt noua corpora cauſę
Et q̄q̄ membrorū animis natura repugnet
Et trahere inuitos ſecum nitatur in omne
Quod ſenſum delectat opus. tamē omnia mentis

Arbitrio. niſi ſegniciem ſectata relinquat
Imperij ſceptra ꝛ regni diadema. geruntur
Ergo immortales animi terrena ſequuntur
Corpora. ꝛ a prima veniunt vligene rixe
Gaudia. moerores. metus ꝛ ſine ſanguine torpor
Hinc ſtudia. hinc mores. ꝛ mille coloria ſurgunt
Vota per ambiguos hoiem rapientia caſus
Hic veneris ruit iniurias. ſequiturqȝ canorum
Ter piſchoren. hinc ille fureus Leandrius ardor
Nec medijs extinctus aquis. hinc ſeſtias Ero
Ebria Leandro percuſſa cupidinis auro
Terrificos alius conos martemqȝ ſuperbum
Quadrupedemqȝ agit in gyros haſtamqȝ trementem.
Vibrat ꝛ armatos fertur moriturus in hoſtes
Aeacida Telamone ſatus Salaminius Aiax
Talis Achilleides Pyrrus Priameius Hector
Talis ꝛ Aeneas patrumqȝ Alfonſe tuorum
Progenies attrita armis exercita ferro
Inueſtigat opes alius ſub diuite tecto
Viuit inops nec habet quod habet. miſerabile nummi
Mancipium. ſic argenti cumulator ꝛ auri
Craſſus. ꝛ improbrior Craſſo qui vulnere graccum:
Semınecem aggreſſus plumbo caput enſe reuulſum
Farſit ꝛ affixum tereti circūtulit haſte.
Sunt quibus eſt honor oē bonū ꝛ preſtantibus hoc ē
Ingenijs commune ſcelus Ciuilia ſurgunt
Hinc odia. hinc ardent Marij Syllęqȝ furores
Graccorum hinc fluit ambitio Cartilina venenū hoc
Hauſerat. ꝛ tanto concuſſa eſt Roma tumultu
Lina iuuant maculoſa alios indagine cingunt
Omne nemus: predantur aquas: per inania tendunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Retia ſollicitant valles iuga flumina fontes
Hinc glauci cephaliqꝫ labor: per luſtra ferarum:
Fulminat Acteon latratuqꝫ omnia complet:
Hinc ſtructis captiua freti pecuaria clauſtris
Sergius ⁊ magnis Neptunum molibus arcet
Aedificant alij atqꝫ trabes ruituraqꝫ ſaxa
Aere iugant auroqꝫ domos ⁊ murice pingunt
Immemores coeli atqꝫ ſui ſic omnia miſcent
Nullaqꝫ mortales opera intentataqꝫ relinquunt
Aſtrorum inſidias deus ⁊ coeleſte venenum
In prolem ſęuire nouam partumqꝫ recentem
Non prohibet vitę quotiens iactura ſalutem
Fert animis. ⁊ enim parui mortalia pendit
Corpora perpetuas amat in ſua pignora mentes
Iamqꝫ tiphęrnatem tybrim peruſinaqꝫ ſubter
Ibant arua Pater cum ſic audentius inquit
Alfonſe audendum hic. Iouis eſt vicina profundi
Regia terrificus tenebrarum hic incipit horror
Nam triſtes vlulare animas mugire Baratrum
Audio ⁊ inuitis vada olentia naribus hauſi
Forſitan ingreſſu primo pauor irruet vmbras.
Cum cernes viſu horribile. ⁊ inania formis:
Ora ſub obſcuris gentemqꝫ errare ſepultam
Nil taman eſt hoſtile. animę ſpaciantur. ⁊ annos
Mente putant veteres ammiſſaqꝫ tempora voluunt
Hic tandem quod debuerant dum vita manebat:
Conuerſis in coelum oculis ⁊ ſupplice vultu
Se agnoſcunt: męrent ⁊ lugent ⁊ pectora tundunt
Horrori ſola eſt nouitas: famoſa per orbem
Regna erebi. quis non ſaltem ſemel omnia quando
Tu tum credat iter. ſtudio inconceſſa videndi

Alfonſus

Perluſtrare velit. ſtygiumqꝫ inuiſere mundum
Aude ergo. ac pręſenti animo loca ſingula ſerua
Depręhendes hinc eſſe deum ⁊ mortalia caſu
Non fluere incerto. fortunam ⁊ fata videbis
Inualidis contra arbitrium conabitis ire
Ac iuſte puniri hominem. qui iura deumqꝫ
Spreuerit. ⁊ ꝙꝗ ſuperis dum veſcimur auris
Una habitent ſcelus ⁊ virtus. tamē omnia certis
Orbe alio dirimenda locis. fore premia laudi
Et delectū operꝝ. ac meritorū examen habendum
Non procul ad lęuam frigens ⁊ ſqualliда mortis
Sub ſoracte domus. cui dum regnaret. apollo
Prefuit hirpini montem coluere ſabini
Manibus ⁊ diti ſacrum: ſoliti ire per ignes
Hirpini. ⁊ nudis calcare incendia plantis
Mortales hucuſqꝫ licet protendere greſſus
Ulterius prodire nefas. vitalibus auris
Terminus hic. mors hęc ideo confinia ſeruat
Imperium extendens hinc vſqꝫ ad limen olympi
Regna vbi luna ſuo mortalia terminat orbe
Ad dextram locus vmbrarū. quę flumine ſacro
Non lauere nefas primum. qui attollitur arcus
Ille ingens contra ſummoqꝫ in limine flāmis
Lambitur atqꝫ globos nebulaꝝ eructat olentes
Porta domus ſtygię: ſub qua Plutonia late
Regna latent vaſtis altę ſub ſidere librę
Preſſa voraginibus. ſquallētqꝫ adopta latebris
Irremeabilibus regnata ſatanibus antra
Arctoę penetrant rupis latus hoſtia quiqꝫ
Unde redundantes vbi compleuere lacunas
Quinqꝫ ruunt amnes. ſpumantēqꝫ egerit ęſtum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Illĩc ſurda palus. iterumqꝫ recurrit in auſtrum
Ima magis. magis ima petens cõuulſa reclamant
Saxa: tremunt ſcabrę cautes. ⁊ flumina tandem
Tartaream penetrant cahos inſcrutabile noctem
His dictis mouere gradus. vt limina contra
Aſtitit Alfonſus gelidę male olentia mortis
Subſtitit: ⁊ tenebras oculis ſcrutatus inanes
Proſpicit excurſus piceo ſub fornice longos
Incertamqꝫ diem. caligantesqꝫ receſſus
In medio accumbens ſuper alta cadauera monſtrum
Corpora lambebat fluido ſtillantia tabo
Monſtrum ingens. cui flexilibus frons orba colubris
Cingitur. effoſſi liquere ſedilia dentes
Concaua. truncatis deformia naribus ora
Oſtendunt inhoneſta caui duo verticis antra.
Occiput aure caret: geminę ſed vtrimqꝫ cauernę
Semper hiant. tetroqꝫ fluunt in pectora tabo.
Verticis os glabrum ceruix nodoſa lacertos
Nulla ligat iunctura humeris. ſine viſcere coſtę
Arida membra ſonant motu colliſa ſub aluo
Tecta ſepulchrales hydri poſuere cubantqꝫ.
In thorace cano coluber nepa vipera buffo:
Stant famulę circum dominam palloꝛqꝫ timoꝛqꝫ
Et doloꝛ ⁊ peſtis. quę nigro armata veneno
Obuia tranſadigit lętalibus inguina telis
Alciden dedit ipſa neci qui vicerat hydram
Qui laphytas qui centauros ⁊ cętera monſtra
Atqꝫ tridentifero febris metuenda lacerto
Vulgatum ⁊ commune malum quod fortia ſternit
Corpora ⁊ extremis gaudens nunc ignibus ardet
Nunc tremulo contracta gelu ſtridentibus alget

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Faucibus ⁊ quęrit frigenti incendia tergo
Et tenuis ſine ventre fames. ⁊ ſemper hiulca
Fauce ſitis qua dum noſtris pro finibus olim
Belliger Orlandus mauros contunderet armis
Occidit. inuictus bello ſitis aruit ęſtu
Et laxata manus. plantas nodoſa tumentes
Nobilium morbus. medicos riſura podagra
Omne maraſmorum genus. ⁊ ſine voce ſynanche
Improba mordaci ſerpens prurigine lepra
Et caput inuoluens nebulis lęthargica moles
Ferreus. ⁊ medica ſopor incurabilis arte
Et mentagra cutem maculis variata cruentis
Et phlegethontęo veniens a flumine cancer
Dira lues populans artus liquor ignibus ardens
Et ſenium vite occaſus. medicabile ſola
Morte malum. lux deficiens. contermina nocti
Succedit cui nulla dies. conſurgit in armos
Et cadit in pectus. rugis arat horrida membra
Laxa cutis. tereti male ſuſtentata bacillo
Corpora circūfert genibus titubantia laſſis
Innumereqꝫ alie. quę circum viſcera paſci
Aegra ſolent. hauſtiſqꝫ aīas excludere membris
Sunt etiam quę aconita legant in cotibus orta
Sunt quę lecta ferant ſcythicū prope Thermodoontem
Et ſtygiis imbuta vadis teſtudine ab alta
Gramina ſuſpendant. viroſi infamia ponti
Gramina: quis olim Medęa venefica matris
Docte ſcelus. necnon ithaci ducis hoſpita circe
Et veneris quondam furiis agitata caliPſo
In varios vultus homines mutare ſolebant

Hęc regina iubet ferri ad conuiuia regum
Cum genio indulgent. molli cum ſpumat hiacho
Inter fumantes epulas. ꝛ viſcera crater
Inſidię. fraus. atq; dolus. lętalia portant
Hęc Xenia: ꝛ flauo circūlita melle voluptas
Prima miniſtrarum verbis applaudit. ꝛ ora
Blandicijs aperit. plenoq; ingurgitat auro
Diſcerpi membratim homines congeſtaq; paſſim
Inteſtina. ſolum ſparſis late oſſibus albens
Et concreta luto ſanies ꝛ tabidus humor
Inuiſa atq; horrenda oculis ſpectacula prebens
Olfactumq; grauant. odor eſt teterrimus antro
Qualem buſta cauis ſpirant congeſta ſepulchris
Circū appenſa gerit piceis domus aſperat olis
Scabra cruentatis olim mucronibus arma
Arma quibus fama illuſtres belloq; ſuperbi
Occubuere duces Mars implacabile monſtrum
Dira lues hoīm. mortiſq; erebiq; miniſter
Triſtibus e bellis rediens ſuſpenſa reliquit
Sedibus his ęterna operum monumenta ſuorum
Hic cernuntur adhuc priſca iouis arma gigantum
Cęde paleſtino dauidica ſanguine tincta
Spicula. troiano macedonica. perſica medo
Attica thebano. ꝛ totiens Romana libyſſo
Scuta tot ꝛ phagos teretes. haſtaſq; abiegnas
Et tot amazonias tela inter parthica lunas
Fert paries. flauas quot habet noua meſſis ariſtas
Multa quoq; ex belli magno tranſlata tumultu
Quod populi heſperię longos geſſere per annos
Perfidiam contra libycam fraudemq; elibram
Inſtrumenta necis vexilla. haſtilia. ꝛ enſes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et galeę ⁊ clypei . ⁊ ſquāmis thoraces ahenis
In qͥbus agnoſcens maiorum inſignia dextram
Suſtulit ⁊ dulci patrum lachrymatus amore
Hic quoqꝫ ſunt Alfonſus ait monumenta parentum
O pater Audenti. Mors ergo illuſtria facta
Non abolet. ſuperat virtus ⁊ gloria mortem
Tum ſenior nimirū inquit poſt funera ſemper
Viuit apud ſuperos. ⁊ habet ſua p̄mia virtus
Sed quę mortales claris decora alta trophęis
Pyramides arcus. ſtatuas. ⁊ ſigna coloſſos
Saxea. componunt formis vel ahena ſuperbis
Una miniſtrarū mortis depaſcitur ętas
Nam deus his dedit ętates. ⁊ tempora. virtus
Non habet ętatem: morti quoqꝫ tempus ⁊ ętas
Certa manet. q̄ mox vt erit labentibus annis
Acta. cadet monſtrū: ⁊ deformia membra fatiſcent
In cineres. ſimul ⁊ morborū exercitus omnis
Euaneſcet. vbi flammarum emiſerit vndam
Vaſtatricem orbis fracto deus vltor auerno
Hic ⁊ apud. ſuperos igitur p̄clara tuorum
Stant monumēta patrū. exuuias en aſpice gentes
Vandalicę romę euictę. quę vicerat orbem
Hęc ſpolia e gallis. hec eſt germanica pręda
En ſiculi maris. en ſardoi. en Parthenopęi
Flecte oculos: hi ſunt libyci certaminis arcus
Iſta britannorum ſcuta. hęc haſtilia maurum
Hęc tormenta acres numidę exercere ſolebant
Venit hic ex pęnis aries Almanſoris ingens
Balteus hic geſtamen erat. quid cętera fruſtra
Connumerem. qn̄ ipſe vides ſaracenica tela!
Tinctaqꝫ ſęcloꝝ ſeptem ſudoribus arma:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Jamq3 tua de gente nouus bellator ad arma
Bethyca ferrantes ꝓperat. iam accõmodat armos
Thoraci. caput ad galeas. ad tela lacertos Ferrantes
Afficit. ipſe arabos Auicennigenaſq3 nepotes
Uellet. vt elata pubes montana ſecuri
Eruit antiquas altis de rupibus ornos
Gentes aragonię ſurgit decus. imminet aphris
Urbibus. vt ſumma ſpeculans iouis armiger aura
Cum videt alituum turmas errare per agros
In gyrum natat. ⁊ forti iam pectore pugnam
Concipiens bello curuos accõmodat vngues
Ipſe potens vltor fidei mauortia vinclis
Colla p̄mit. maris ⁊ terrę dominator habebit
Regnũ ingens procul extenſum. quid Achillea magnũ
Hectora qd memorẽ: qd vlixem ⁊ neſtora dicam?
Maior hic. ad ſummos Auguſti aſcendit honores
Surgit ad imperium. victas puer iſte per vrbes
Juſticię ⁊ pacis mores atq3 aurea ducet
Secula. nudus adhuc paries quẽ cernis. ab ipſo
Expectat veſtiri armis: ⁊ habere triumphos
Heſperię. nemo ex atauis hoſtilia miſit
Signa tot. aut tantum mauroꝝ in tartara vulgus
Talibus in mortis valuis heroa futurum
Laudibus illuſtrant. venturaq3 tempora voluunt
Hinc via picentes. verſum ſe obliquat. ⁊ auras
Aſpicit excelſis vbi Nurſia męnibus albet
Nurſia. quam perhibent alto ſub monte ſibyllam
Claudere. ⁊ ex adyto ſortes audire. profundo
Namq3 lacus piceo nigrantem gurgite lympham
Colligit. vnde ſolet magico incantata ſuſurro
Tollere ſe nubes. altoſq3 inuoluere montes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et tonitru terrere feras. ⁊ grandine fruges
Perdere. ⁊ annoſas vento diſcindere phagos
Rupe ſub aerea ſcabris horrentia ſaxis
Hoſtia ſunt. quibus ingreſſos via ducit in vmbras
Tartareę ſimiles nocti. mox lucida tecta
Regales thalamos ſtrataſqꝫ tapetibus aulas
Inuadunt. vbi nympharum chorus ore nitenti
Suſcipit intrantes. niueiſqꝫ amplectitur vlnis
Hic ſtygij inanes habitant doctiora virorum
Atqꝫ puellares molli cute fingere formas
Ordiriqꝫ dolos. vmbris ⁊ imagine falſa
Nęc ſimulant. hominumqꝫ aures ac lumina fallunt
Illinc ad tenebras erebi ditemqꝫ ſeuerum
Eſt deſcenſus. habet famoſam herodias ędem
Sanguine tincta manus ſacro. comitata parentem
Filia ſaltatrix veteres in nocte choręas
Ducit adhuc. illis lemurū̃ ferus agmina Pluto
Mille dedit. quę mille modis vexare procaces
Non ſinerent aīas. ſaltuqꝫ per aera ferrent
Aſſiduo. tales pendit laſciuia pęnas
Crudeles intus flammę crudelia carpunt
Pectora. nec requies animis datur vlla pteruis.
Nęc vbi viſa ſatis. tandem ſe regia proles
Flectit. ⁊ aduerſę venit ad ſpectacula rupis
Intentaqꝫ tuens acie videt ire per amplum
Carceris vmbroſi nigro ſub fornice campum
Somniferis animas tenebris ⁊ nocte ſepultas
Nec q̄cq̄ cęlo careant ac lumine Phębi
Nil tamē id pendunt quaſi ſub teſtudine cęca
Nati ac nutriti infantes. qui lurida tecta
Eſſe rati ſibi perpetuam patriamqꝫ laremqꝫ

Inde putent exire mori. atqꝫ excedere vita
Tedia colloquijs abigunt. ſpaciantur in ampliſ.
Cryptarum xyſtis ſub toſo ⁊ punice cocto
Plurima de mundi cauſis. de ſemine rerum
De cęlo. cęliqꝫ vijs. de principe diuum
De virtute graui inter ſe ſermone loquentes
Hęc antiqua domus ſedeſqꝫ innoxia patrum
Quo deus exuta mortalis imagine formę
Uenit vt inſontes animas reſeraret ab orco
Jd ſpacium tenebris ⁊ ſola nocte moleſtum
Ne locus ante frequens ſtatioqꝫ habitata colonis
Tot priuata dies ⁊ deſolata maneret
A ſenibus primis teneros traduxit ad annos
Qui labem ingenitam nullo abſterſere lauacro
Maximus aſſertor populorum in limine chriſtus
Hoc ſua diſcedens preſſis veſtigia plantis
Liquit. vt ad veterem calcato in marmore Romam
Quę monſtrantur adhuc. magno tũc agmine Pluto
Factus Atlantiadę monitis de principe chriſto
Certior. huc ꝓperans aditus occluſerat iſtos
Hic clamatum illud. veſtras attollite portas
Primates erebi. ſignum pedis aſpice ſancti
Quod puer vt vidit: teneram reuerentia mentem
Et pietas. ⁊ relligio lachrymoſa repente
Mouit. ⁊ acclinis ſanctę dedit oſcula terrę
Jamqꝫ ꝓpinquabant foribus cum regia proles
Legit in excelſo ſignatum limine carmen
Juſticię vltrici ſacrum. februoqꝫ tonanti
Legit: ⁊ occultum gemitu exhallante dolorem
Lumina circũfer ⁊ centum videt vndiqꝫ portis.
Agmina certatim ruere, ⁊ ſe infundere circo

Circus eñ ſub monte capax: ꝛ maxima q̄dam
Area circuitu tangit̄ tria limina magno
Mortis. Limbi. Erebi. longo diſtantia tractu
Sed tñ hec inter portis hiat vndiqꝫ tellus
Villibus. a ſuperis vmbrę quibus vndiez facto
Agmine certatim velut in mare flumina currunt
Huc oēs anime properant. huc omnia tendunt
Secula ſpitituum pelagus tellure ſub alta eſt
Errant attonitę circum ꝑ inane tuentes
Si qua forte viam inueniāt nullūqꝫ videntes
Effugiuꝫ. ſcopulis alte teſtudinis herent
Non aliter q̄ꝫ ſi volucres claudantur opaco
Fornice. ꝛ extemplo inſolitis clamoribus auceps
Obſtrepat adducto feriens caua tympana plectro
Ferrea marmoreos attollit ianua poſtes
Fronte ſub exce'ſa ſaxoſę rupis ꝛ alto
Tecta ſupercilio porrecti in cornua montis
Flectitur: ꝛ circum piceos labentia poſtes
Sulfura ceruleo ſulcant ſaxa aſpera lapſu
Exurgenſqꝫ niger fluido vulcanus ab imbre
Surgit in albentes luditqꝫ per acra linguas
Et latera clambens ſerpit qua labilis humor.
Allicit errantes obliquo tramite flammas
Hac iter ad lethęaꝝ ſtagna alta paludum
Atria prima domus ſtygię patientia ſeruat
Nocte dieqꝫ vigil. cui q̄ꝫq̄ꝫ nomina vocis
Sint data foeminee. non eſt muliebris imago.
Alcidę ſimilis facies. frons data. capillo
Nigricat impexo ceruix. cutis aſpera. pectus
Lato vmbone patens altos aſcendit in armos
Prolatumqꝫ toris ſurgit pubentibus: aluum

Contrahit. ignotum nullo genus indice sexu
Hirſutum ſolidumqꝫ femur. trahis inſtar acerue
Tibia in ingentes talo tenus hiſpida plantas
Deſinit. horreſcunt denſis fruticantia ſetis
Brachia trita manus longeuo incalluit vſu
Effigies procera. grauem de robore ferri
Leua tenet contum. mota vocat agmina dextra
Stentoreo clamore tonans. regnator olympi
Sciret vt intrantum noxas ⁊ nomina finxit
Diuino claram ingenio. viſuqꝫ potentem
Perſpicuo. cui non aquile que pignora ſoli
Obijciunt non ſe valeant componere lynces
Huic gemine comites. ſpes ⁊ metanea doloris
Conſcia perpetui. culpe memor ardet amaro
Aegra animo. lugens oculos humore rubentes
Soluit inexhauſtos. ſedet inter limen ⁊ aulam
Sordida triſtis. inops ⁊ amictu flebilis atro
Hec ſcelerum faſces a pretereuntibus vmbris
Accipit inſcriptos auctorū nomina ⁊ vrbes
Diſtinctoſqꝫ locis quo quilibet ordine tranſit
Soluit. ⁊ annitens noctem irrequieta diemqꝫ
Tudit. vt armorū fabri in fornacibus altis
Celtiberi: calybeſue ſolent. ꝑpe bilbilis amnem
Aut vbi dura gelu ſtringit vada pontus iniquo
Ictibus aſſiduis ſcelera extenuata fatiſcunt
In cinerem quidum tracti labor aeris vndam
Euomit expulſus flatu euaneſcit anhelo
Nam bonus humane genius cuſtodia vite
Tartareas contra inſidias ⁊ bella ſatanum
Aeternus cum victa premit iam lumina ſomnus
Omne legit fas atqꝫ nefas. ſic rector olympi

ipſa quaternio V. inf. pag., ab hac numerum incipiens, tertiam & reſpice lit: E.i

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Juſſit ⁊ in geminos redigens ligat omnia faſces.
Atq̧ anime tradens hec ſunt tua cetera dicit
Sunt aliena: quibus dicitis inſcribitur omne
Corpus: ⁊ apparet proprios ſcelus omne per artus
Furta manus morte ſq̧ gerunt ⁊ cetera membra
Quod fecere nefas animi inſtrumenta maligni
Altera (ſpem dicunt) facili minus hernica vultu.
Accipit intrantes verbiſq̧ hortatur amicis
Hec memorãs Que vos anime dementia veſtri
Reddi dit immemores. iterum ne occumbere loeto
Forte timor ſi corporea calligine preſſe
Ignoraſtis adhuc veſtrum modo corpore functe
Antiquum ſcitote genus. veniſtis ab ipſo
Patre deo. nihil in vobis mortale relictum eſt
Vita placens fuit exilium. moribundaq̧ membra
Carcer erant nunc exilio nunc carcere fracto
Vos pater in patriam reuocat. ſcelus igne cremandum
Quod fuit eterno pietas breue fecit ⁊ amnes
Tranſtulit ad noſtros quia vult ſine labe reuerti
Has igitur penas immo hec medicamina poſtq̧
Pertuleritis erit vobis conceſſus ad aſtra
Curſus ⁊ ad coelos iter inuenietis apertum
Hec docuit germana fides quam rector olympi
Voce ſatam miſit genus ad mortale regendum
Fidite ſuccinctum poena eſt habitura dolorem
Expectata ſalus nullo cui terminus euo
Panditur atq̧ bonum ſumma immortale voluptas.
Talibus aſtantes ſuggeſto affatur ab alto
Spes animas: quas diua manu patientia ⁊ ore
Cõuocat horrenti ſtagni luſtralis ad vnda m
Nomine quamq̧ ſuo: poriſq̧ immittit ahenis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Audit Alfonſus coeco acclamatus ab antro
Cui ſenior: vocat ecce vocat te ianitor orci.
I puer. I coeli paucis eme regna diebus
I felix. ⁊ auum reducem ſaluere iubeto
Ille ſenis genua amplectens lamenta mouebat
Supplicitir lachrymiſqꝫ per ora fluentibus inquit
Quas tibi ſancte pater grates pro munere tanto
Premia que tibi digna feram: tu ducis ad orcum
Tu mihi per noctem horriferam tenebroſa per antra
Solus ades tu arcana altis abſcondita terris
Tu coeli ſecreta doces. tua maxima poſtq̃
Tam facilem mihi te fecit clementia rurſum
Pauca orare animi anxietas hortatur ⁊ vrget
Ad ſuperos rediens pete regna ſororis Eliſę
Neqꝫ laborantem in penis per ſomnia fingas
Et fieri mihi ſacra iube miſerabitur vmbram
Euigilans germana meam. memorare parenti
Nil opus eſt nati ęromnnam ſatis illa ſuperqꝫ
Se macerans noſtri memor eſt. immo omnia fingas
Lęta illi. curiſqꝫ ęgram lenire memento.
Ad ſuperos autem cum veneris omnia diuum
Limina concilia Alfonſo. curſuqꝫ peracto
(Namqꝫ ſcies qñ abluero ſcelus igne piandum)
Labere ſancte pater coelis. iterumqꝫ venito
Iamqꝫ vale ⁊ regnum heſperię. patriamq; ſaluta
Dixit. ⁊ ad dextrę prono cadit oſcula vultu
Annuit his vltro ſenior. ſeqꝫ affore iurat
Spem facie cumulans alacri. ⁊ ſermonibus amplis
Hortaturqꝫ viam vadat. tamen ille moratur
Atqꝫ gemens o diſceſſus crudelior inquit
Morte mihi ignotas rapior deſertus in vmbras

Te patęr hic. tecūqꝫ abiens mea gaudia linquo
O ſaltem memor eſto mei. precibuſqꝫ iuuato
Si quid apud ſuperos lachrymę ⁊ ſuſpiria proſunt
Tandem abit ora rigans fletu. ⁊ ſuſpiria fronte
Sępe trahens verſa. patrēqꝫ ducemqꝫ requirens
Luminibus madidis. veluti cū excepta luporum
Inſidijs fruſtra abſentis balatibus agna
Implorat paſtoris opem. matremqꝫ relictam
Inuocat. illa feri rabiem predonis auaram
Deteſtata. animo ſobolęm miſeratur amaro
At ſenior loca iam ſuperis vicina tenebat
Coeca per antra volans. volucriqꝫ fugacior euro
Jam procul ętherei iubar aſpiciebat olympi
Cum lachrymans Alfonſus adhuc trāſlimina ditis
Ibat. ⁊ ingreſſus multa inter millia faſcem
Primum rite offert rigidi cenſoribus orci
Cenſebant tum forte vmbras Arethuſia virgo
Atqꝫ Agathe mites animę Trinacrides ambę
Namneqꝫ qui pręſunt erebo. ſimul omnia curant]
Prefectura vices habet ⁊ ſua tempora ſeruat
Suggeſtum ſublime tenent: faſceſqꝫ ſolutos
Acribus inſpectant oculis. Metanoea ſubinde
Colligit attritu domitura piacula multo
Inſpectis igitur meritis inſignibus vmbras
Afficiunt cerijs que cum videre miniſtri
Nam ſemper rapturi animas cenſoribus aſtant.
Ad loca vt iudicium faciunt inſignia raptant
Alfonſum vetuere rapi: ſed cura nepotis
Aſſeruatur auo reducem quem in littore cernunt.
Signatus puer ingenti declinat ab vnda
Plębis ⁊ a ſtrepitu lemurum ſine lege furentum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Suſpicienſq; videt demiſſam e rupe per vmbras:
Tergeminam triplici paſcente thryallide flãmam
Lampada lucere: ꝛ patientem in marmore chriſtum
Et ſeriem triſtis caſus monumenta nefandę
Noctis: ꝛ Herodis nugas. confuſaq; gentis
Iurgia ſacrilegę: ꝛ decentem iura Pilatum
Et caiphanteas fraudes ꝛ falſa volentem
Dicta ſubornatis defendere teſtibus Annam
Atq; cruentato circum labentia ſaxo
Uincula myrrhatos latices menſamq; cadumq;
Et romana latus tela ingredientia ſanctum
Procidit in genua. ꝛ ſupplex ab imagine pendens
Perlegit inciſum poſtremo in margine carmen
Non erat ante. viam deus hanc ad ſidera fecit
Surgit ꝛ auerſus latum circumſpicit ęquor
Admirans ſimul atq; dolens. auditq; ſonantem.
Flammarum crepitum. quali e fornace profunda
Saxa igni torquẽte crepant. fragor vndiq; ꝛ ardor
Ęcus. ꝛ obſcura rutilant incendia luce
Non ſaliter q̃ cum media inter nebula nocte
Luna nequit claros terris oſtendere vultus
Stat dubitans. atq; attonito pauet anxius ore
Reicit iter. re cuncta putat maiora per vmbras
Ecce ſenex modo tranſmiſſo digreſſus ab orco
Inſtaurabat Auus fractas in littore vires
Qui caput attollens. ꝛ eũ miſeratus vtrumq;
Sic deus affuerat. nati cognouit in ore
Ora patris. ſubitaq; appellat voce nepotem
Alfonſe ingeminans noſtro ſate ſanguine ſalue
Proſilit hęc referens. artus pia cura labantes
Adiuuat. ꝛ iuuenem lętis amplectitur vlnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Signa magiſtratus legit. ⁊ ſibi facta poteſtas
Ut viſa in lachrymas fluit. ac rigat ora nepotis
Fletibus. ⁊ nequit affectus explere tuendo
In puero genus omne videt. reminiſcitur omnem
Progeniem ⁊ magnos antiquę gentis honores
Res animo patrię ſubeunt. ſubit ęquore cinctum — De regibus hiſpaniarum
Gaddir. ⁊ extremę gades. ⁊ nobilis iſpal
Corduba pręſtantũ genitrix fęcunda virorum
Barcilon. ⁊ lętę quę dat cognomina terrę
Tarraco ſcypiadum labor. atqꝫ fidele ſaguntum
Pompeloqꝫ ⁊ cultus formoſa valentia campis
Et ripis vicina tagi locupletis vlyſpo
Hęc tacito ſecum ore putans peſtęa ſubintrat
Proxima littoribus. quo ſtyx irata frementi
Procipitur curſu. ⁊ ſpumantem porrigit ęſtum
Ore diu poſtqꝫ defixus in ora nepotis
Tandem in ſe rediit compos linguęqꝫ animiqꝫ
Ingemit. ⁊ verſo in cęlum ſic incipit ore
O dulcem fauſtamqꝫ diem votiſqꝫ vocatam
Supplicibus: quando hic aliquem de gente meorum
Cernere ⁊ affari caſuſqꝫ ⁊ fata nepotum
Tandem ſcire datum Fateor tibi nate. ferebam
Aegrius hoc ꝙ ſolus eram. ꝙ nullus ab orbe
Nuncius heſperio. ꝙ cęca atqꝫ inuia clauſtra
Mitius (agnoſco dementia numina) mecum
Nunc agitur Tu nate mihi via prima ſalutis
Jam tecum ſtygias iterum tentare paludes
Non metuit longis effęta laboribus ętas.
Nulla grauis mora. nulla poteſt via longa videri
Difficiliſue aditus. lęti tranabimus ambo
Et duce me vada tuta leges. facilemqꝫ natatu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Quam diui docuere. viam per ſtagna videbis
Eia age. quid ſuperi tractant: quę bella per orbem
Quę patruo fortuna. tenet qui proxima gallis
Ac pyreneis contermina montibus arua
Ferrantes ſatus Alfonſo qui regna recępit | Queſtiones aui
Parthenopes fatis regna inuoluenda ſiniſtris
Quid molitur: adhuc pietas antiqua meorum
Me ſequitur. curant etiam mortalia manes
Sic auus: ⁊ contra iuuenis ſic regius orſus.

Liber tercius.

m Agna rudem pietas ſuperū miſerata iuuentā
Dum mihi regnanti puero breue labitur ęuum
Dona dedit. q̄ cūcta foret numerare moleſtum
Sat tria. quę poſtq̄ꝫ melius poſt fata recępi
Judicium. maiora puto percurrere tecum
Sancte pater. grates igitur debemus olympo
In primis ꝙ morte graues pręuenerit annos
Nec ſceleri aſſueui. ſed tum mortale reliqui
Hoſpitium vitę ambiguę cum noxius ardor
Surgeret ętatis: fieretqꝫ nocentius ęuum
Jam fidens ſibi: iam ſpretis infrene magiſtris.
Scis patrię mores. ſcis tempora plena malorum
Scis iuuenum quotiens cępit regnare libido
Ingenium labi ⁊ fieri in ſcelera omnia pronum
Preſertim cum nulla timor peccata coherceat
Cum trahit arbitrium leges. quo regia morbo
Maieſtas languere ſolet: ſic factus adulter
Maximus ille pater vatum ſi dicere fas eſt
Cui dens a pecudum caulis ad regna vocato
Scire dedit fata ignotis abſcondita ſęclis
Sic a fratre ſoror ſtupro inceſtata nefando

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Sic ſalomon poſt templa deo fundata triformi
Turpiter in luxus ⁊ numina vana deorum.
Degenerat. tanta ingenij pręſtantia formę
Succubuit tam paruo ingens ratis obruta vento
Quod mihi mox vita functo per concaua terrę
Viſcera per cęcos aditus audentius orbe
Lapſus ab ęthereo comitem ſe prębuit vſqꝫ.
Limen ad hoc curaſqꝫ graui ſermone leuauit
Quod modo cum ſtygias opus eſt trannare paludes
Tum pater occurris. qui me tam dulcibus vlnis
Accipis vt ſupares ipſum pietate parentem
Dixerat ille mihi veniens ſic eſſe futurum
Et quod maius eo nobis ſemel eſſe notandum
Barcilon ⁊ riguis genioſa valentia campis.
De rebus hiſpaniarum — Pingue ſolum lęti colles hiſpanica tempe
Stirpe tua ſceptroqꝫ tui gauiſa nepotis
Ocia ſopitis tandem concorditer armis
Morte mea. duceſqꝫ trahunt ſine litibus annos
Namqꝫ ego dum procerū me coniurata repente
Seditio regem ſtatuit. per iberica regna
Belli cauſa fui nolens. nam fędere fracto
Diuiſum imperium magnos extollere motus
Cępit. : irarum ardentes accendere flāmas
Non ſecus ac freta diuerſis ſpumantia ventis
Cum niger inuaſit turbo. fremituqꝫ ſonoro
Colluctantur aquę, ſonat ęther. ⁊ ęquora grando
Verberat. arrectoqꝫ ferit mare littora fluctu
Ut nolens peperi. nolens ita bella diremi
Ferrantes — Gloria Ferrantis tūc ⁊ labor inclytus armis
Enituit primum. ⁊ q̄uis inimica moueret
Signa in me pro fratre. tamē quia gloria ⁊ ardens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Laudis amor plusq̧ teneris vſu euenit annis
Non odium iuuenili animo. non cura nocendi
Calcar erat. fieri ludos non bella putabam
Adde q̄ vt noſti pater. hęc non ſponte gerebam
Bella. ſed impulſus (quid eñ puer auſit) amaris
Circũſtantum animis. velut actus verberę turbo
Parthenopen dominam pelagi. campanaq̧ regna
Ferrantes quem dicis habet. per iapygis arua
Imperat ⁊ fines latę ditionis ab ętna
Ad pręneſtis agros: ⁊ amęni tyburis arcem
Porrigit attingens latium. danaeaq̧ rura
Filius ⁊ ſocero felix ⁊ coniuge fauſto
Nomine auum referens italis Alfonſus in armis
Fulminat. ⁊ nulli regum virtute ſecundus
Imperium auguſti iam maieſtate gubernat
Iſtius vt perhibent ventura e ſanguine virgo.
Auſonides virgo ante omnis pulcerrima nymphas
Nubet ad inſubres fatis Iſabella ſiniſtris
Namq̧ patris primum mox exanimanda mariti
Funere. fraternos obitus (crudelia plusq̧
Ferre queat pectus tenerum infortunia) planget.
Ah miſeranda parens in te lamenta redibunt
Erigones in te halcyones querimonia ſurget.
In te populeas referet fortuna ſorores.
Vnaq̧ tot nuruum ſortem experieris acerbam.
Vincet onus graue merorum conſtantia ſexu
Fortior. ⁊ caſu virtus excelſior omni.
Fama quidem fuit. ⁊ famę male cognitus auctor
Difficile Alfonſum pacis genitore ſepulto
Regnaturum annos. proliq̧ obſceſſa repente
Regna relicturum. proli. cui bella gerenti

Gallica: maturo ſuccedat auunculus ęuo
Publicus hic rumor. ſeu ſint oracula diuum
Seu doceant ſic aſtra. volans ea fama per orbem
Elatio vt memorant noſtras peruenit ad aures
Chriſtigenas Otomanus atrox premit. Ellade capta
Imminet Italię. per Lapidis atq; timaui
Arua petit venetos. tremit Adria Roma ſenatum
Cogit: ꝛ inualidis enaruata lacertis:
Defendendo malos vocat ad ſua regna nepotes
Ut quondam pelagi ſub Deucalione redundans
Illuuies ita nunc terram ſcelus occupat omnem.
Rara fides eaq; ęgrotans infirma labanſq;.
Hoc caput iſta mali ſemper creſcentis origo
Debilitat vires animorum. ꝛ pectora frangit
Prętereunt. anni ſubeunt noua ſęcula morum
Colluuies in maius abit. ſeniumq; libido
Non timet. ꝛ mundo ſcelus areſcente vireſcit
Talis dicentem ſubito circumſtitit ardor
Aureus. arſerunt imas ingreſſa medullas
Gaudia. permulcent alacres pręcordia flammę
Męror abit gliſcunt animi nō amplius vmbras
Non ignem glaciemue timet. non rauca boatu
Fulmina terrifico. quibus indignata furentum
Laruarū rabies latum ſuper intonat ęquor
Unde ait. hęc tam lęta pater mihi labitur aura

Queſtio. xi de ſuffragijs mortuorum

Quę noua lux auxit vires: quę tanta voluptas
Suſcitat affectam ſubita dulcedine mentem
Tum ſenior. ſuperis vbi ſol cadit atq; reſurgit
Iam tibi ſacra dies a funere ſeptima lucem
Primam aperit. venus orta faces accendit ad aras
Explicat auratos calices ꝛ liba ſacerdos

Nigraqꝫ in albentes profert oraria menſas
Ad templum parat ire ſoror lugubris. ⁊ atro
Veſtitu magis alba pio tibi murmurat ore
Relligio mouet vna omnes. longiſſima patrum
Fratre venit cum rege cohors. multo igne coruſca
Templa ſonant Requiemqꝫ altis tibi vocibus orant
Me quoqꝫ (nam pietas primum tibi morte recenti.
Debita. gentiles non p̃terit inmemor vmbras)
At noſtros quos orcus habet. noua februa tangunt
Hęc homines quotiens iterant libamina vel cum
Aere iuuant inopem vel numina ſancta precantur
Aut auido minus indulgent obſonia ventri.
(Sic deus edixit) tali perfundimur aura.
Diuinam ſentimus opem. miteſcit auernus
Exilium decreſcit. habent feſſi ocia manes
Feſta dies onus omne leuat. licet omnia fari
Et ſalibus męſtus erebi compeſcere luctus.
His diuina modis pietas poſt fata ſepultos
Adiuuat. ⁊ triſtes orci non deſerit vmbras
Propterea cęſo rediens Machabeus ab hoſte
Immenſum ſolymas argenti pondus ad arces
Miſit. opem ſocijs qui cũ virtute ſupremam
Clauſiſſent pro lege diem. veſtigia tanti.
Sancta ducis ſeri non dedicere nepotes
Ecce. procul ſulcans auras argentea flamma
Emicat. ⁊ lento deſcendit in ęquora lapſu
Sicut apud ſuperos quotiens in nocte ſerena
Stella cadit longo ducens iter igne coruſcum.
Ecce nouum picęa lumen teſtudine lapſum
Lambit aquã. viden vt lapſu ſuper ęquora ſerpens
Porrigitur longo: ſplendorẽ ammittit eundo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Jam credi ſcintilla poteſt. viſumq; fatigat
Occidit. officio functum per inane receſſit
Crebra ſuis veteres ſilicernia manibus olim
Suppetiaſq; dabant: nunc nulla aut rara feruntur
Orgia. detractis ſordent mantilibus arę
Funeribus deſunt lachrymę. dolet impia ſumptum
Nonobitum proles: irreligioſa ſepultis
Poſteritas tenui ⁊ rara pietate parentat:
Hinc inopes viduęq; animę vada liuida circum
Errantes aditum ad ſuperos ⁊ limina nuſq;
Inueniunt erebi. fruſtraq; feruntur in orbem
Deluſę labirynthęis ambagibus orci
Sic annus ⁊ iuuenis ſurſum mentemq; oculoſq;
Queſtio xij. de reditu aīaꝝ ad ſuos penates
Attollens hoc dulce illud tellure ſub alta
Quod fore dicebat veniens. Audentius: inquit
At nunc ſcire datum Sed tu pater ocia quando
Lęta dies nobis fecit. ⁊ licet omnia fari
Dic age qui ſperant aīas poſt fata reuerti
Poſſe iterū: ſeſeq; ſuis oſtendere rurſum
Deſipiunt. An forte erebus ſinit ire ſepultos
Arbitrio quocunq; ſuo: Cum mente reuoluo
Quot deus inuolueris. ⁊ quanta ambage viarum
A cęli aſpectu ſtygerem ſubmouerit orcum
Cum ſcabros ſilicum ſcopulos ⁊ ahena recordor
Limina. ⁊ exciſos ęterno in marmore poſtes
Vix iter ad noſtros auſim ſperare penates
Tum ſenior licet hoc inquit tam immane baratrum
Terrificumq; cahos nobis abſconderit aſtra
Cęlicolę tamen iſtius cuſtodia regni
Cum pręſtare vident. certos ſua limina adire
Nil prohibent. ⁊ nos in agenda negocia mittunt

pergo pag: post hanc tertia . f. 1.

Sed manes in vitam iterum reuocare ſepultos
Non ſuperum ſed pr͞is opus qui condidit orbem
Ipſe ego cum grauibus bellis inuolueret oēm
Seditio heſperiam. repetens diſcordia regna
Vix potui exanimis eradicare Megeram
Accendentem odijs populos ⁊ regia corda
Nube latens regum ac procerum cōclauia adibam
Conſilijs occulte aderant: ſub nocte ſilenti
Obijciens ſimulachra animis. ſuadentia pacem
Somnia fingebam. tandem tuus auſpice tandem
Me genitor belli autorem cauſamq; malorum
Abſtulit. ęterno fremerent ne regna tumultu
Ne conſanguineos reges in vulnera ſemper
Mars traheret. multis datus eſt pro millibus vnus
Aluarus. ipſe animis ſtimulos dabat. atq; venenū
Et veluti excíſis quotiens radicibus arbor
Aruit. āmittunt ramoſa cacumina frondem
Sic ſimul ac fuit excluſus vitalibus auris
Aluarus armorū ſtrepitus cecidere per oēm
Heſperiam. pax atq; quies egreſſa rep ente
Venit ad ętneas tyrijs a gadibus vrbes
Tunc tuus ardenti gladio metuendus ⁊ haſta
Ibat in arma parer bellacis. achilleos inſtar
Et puer Henricus primus erat Hector in armis
Sic igitur ſancto pacem dum ꝑſequor aſtu
In Coſias deueni arces: vbi peruulus infans Ferrantes
Ferrantes erat incunis. ſub murice. ⁊ auro
Regia Ferrantes ſoboles: ſata ſanguine fratris
Qui quondā rege extincto ſine prole recepit
Lora valentini gallis contermina regni
Ipſe patri tutela tuo me corpore functo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Fida fuit. regnūq; diu moderatus in armis
Claruit ⁊ tandem iuueni inclinatus adulto
Reddidit imperium maius ꝗ acceperat Ergo
Audita hac pietate vrbes populiq; valentes
Delegere virū regniq; in ſede locarunt
Hinc genus Alfonſo. patrijs ꝙ egreſſus ab oris
Venit in italiam campanaq; regna ſubegit
Ora tuens igitur generoſe infantia prolis
Obſtupui: atq; diu ſuſpenſus ab indole tanta
Mirabar ꝗtum puero indulſiſſet olympus
Venturoq; domus noſtre exhilaratus honore
Talia dicta ſuper picta incunabula fudi
Creſce: puer. forteſq; veni bellator ad annos
Quā primum galee patiens caput. indue ferrū
Cingelatus gludio. teretē citus arripe phagum
Nec mora. bellatoris equi ꝑme calcibus aluum
Et Machometeam gentem crudelibus armis
Obrue. in immanes pp̄los ſobolēq; cruentam
Impietas eſt eſſe pium. ne parce ſugbum
Debellare genus quo noſtra ſuperſtite languet
Tabeſcitq; fides. coeloq; illudit auernus
Barbarus Almanſor crudo de ſanguine cretus
Terrigene Antei referens alto ore gigantum
Corpora vaſta ferox libye regnator erembos
Finibus ex arabis Pſillos. garamantis. ⁊ omne
Maſſylum nomadūq; genus contraxit in vna
Caſtra. ⁊ in hiſpanos tanto ruit agmine campos
Dumq; parat manibus rabedi infrena cruentis
Callaici ſacros cineres violare ſepulchri
Ecce fragor nimboſus adeſt. ⁊ ab equore turbo
Templa ſubit. ſpoliate are. tremuere columne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Et fulmen de nube tonans ſplendore ſepulchrum
Circuit ignifero. ſęui quaſſata repente
Inteſtina ducis. talem effudere cruentam
Crudelemqꝫ aīam fato exhalauit acerbo
Et q̄ꝫ q̄ꝫ immani q̄ cum duce venerat oēm
Barbariem e noſtris Ueremūdus abegerit oris Ueremund⁹
Non tm̄ eſt facinus durū atqꝫ immane. nefaſqꝫ
Immortali odio dignum coeloqꝫ ereboqꝫ
Inuiſum ſatis vltus: ad huc iniuria lęſę
Maieſtatis apud magnum indeleta tonantem
Uiuit ⁊ illius parat extirpare nepotes
Sit tuus iſte labos hęc ſint exordia magnę.
Laudis. in hoc vires acuat tua puluere virtus
Preſſit vt inuictis puer Amphitrioni⁹ armis
Et phryges ⁊ laphitas. ⁊ amazonas atqꝫ ſuperbum
Terrigenamqꝫ. ſiculumqꝫ Erycem ſęuoſqꝫ bimembres
Sic tu diue nepos (animis diuinat) Erembos
Cęde premes ſic foedifragos populabere mauros
Ora manus (video) ſignis concordibus arma
Proſpera ſignificant ſignis reſpondet olympus
Cerno animos cerno ingenium victoria franget
Sęuiciam nec cęde hominum nec ſanguine gaudes
Bella. geres nec bella geras inuitus ad arma
Cum venies ſtudio venies pietate ⁊ ęqui
Arma prius complecti animo perpendere cauſas
Metiriqꝫ voles hoſtem ⁊ cognoſcere vires
Ante tuas q̄ bella ineas: mox agmine toto
Prelia conſerere ⁊ rapido ſuperare tumultu
Aſpera pacato poſt belli incendia marte
Te populi patrem domiti experientur ⁊ vrbes
Ad te confugient vt ad ſua numina victę.

Sed caue nam metuenda tibi magis ocia pacis
Quam labor armoꝝ pacem rege vulnera numqꝫ
Formidata feres. Mars inſidiabitur ori
Te noua mors nati poſt gaudia magna repente
Luctibus inuoluet ſubitis. altumqꝫ dolorem
Improuiſa feret tecum regna omnia caſu
Contriſtata graui longo in moerore iacebunt
Non aget in lachrymis hiſpania ſola. ſed omnis
Hunc Europa diem. contra lętabitur Atlas
Gaudebunt infidi arabes: ⁊ barbara tellus
Sed patere. hos ſuperi luctus in gaudia vertent
At neqꝫ de regni tibi ſucceſſore timendum
Pro te ſolticitos hęc tanget cura parentes
Nulla expers fortuna mali. ſecum aduehit omnis
Proſperitas infauſti aliquid. ſpaciūqꝫ relinquit
Inter virtutes alias vbi ponere poſſit
Sedem aduerſarū domitrix tollerantia rerū
Relligio tecum ſurgit. clementia rerum
Naſcitur. ⁊ ꝓbitas. aſtręa reuertitur Omnes
Hinc auferte dolos. ⁊ orbe faceſſite fraudes
Inſidię procul ite. procul violentia migra
Ad mauros diſcede timor. fiducia ſurgens
Excutit omne malum, noſtris de finibus omen
Quis foris acta pari vates extollere cantu
Quis iuſte conſulta domi. decus atqꝫ triumphos
Pacis ⁊ armorū poterit: quo numina cultu
Qua patriam pietate coles. tu gloria regum
Tu decus Europę Tu ſpes ampliſſima Romę
Diue nepos tibi Thermodoon tibi pontica tellus
Ora Trapezuntis. littus tibi ſupplicat omne
Thraicium. phryges ⁊ cilices. aſiatica regua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Omnia. vbi antiquę fidei monumenta ſuperſunt
Grande nefas alijs ciuilia bella relinque
Chriſtigenaſq; tuos nullis p̄me cladibus vnq̄
Tu fidei defenſor eris Tu maximus auctor
Pacis apud noſtros. aliena per oppida belli
Nil magis optabunt vrbes. quando inclyta facta
Illuc fama feret q̄ te ſpectare latinę:
Si neſcis vetus eſt nobis cum gente latina
Fędus ab heſperio venit Theodoſius orbe
Et noſter Traianus erat. duo lucida Romę
Sidera. belligeri duo maxima fulmina martis
Et poſt Martis opus duo lactea flumina pacis
Talia conceptum pietas in verba furorem
Compellebat vti quotiens corda enthea vates
Soluit ⁊ afflatam cęleſti numine mentem.
Militię memor antiquę belliq; laborum
Quos tuleram dum membra calens iuuenilia ſanguis
Viribus ⁊ ſolido firmabat robore corpus
Ardebam: ⁊ rigido cingi latus enſe videbar
Et thorace tegi ⁊ complecti haſtilia dextra
Tunc tua de partu veniens germana recenti
Viſa mihi. viſa atq; iſtis geſtata lacertis
Virginis ora nouę iam tum rahelęa venuſtas
Imbuerat. pectus dederat Suſana pudicum
Fecerat ingenium Pallas iudęa virago
Ingentes animos ⁊ amorem Portia bruti.
Nec fontem nec nomen adhuc ſortita iacebat
Inter opes varias. ⁊ honos erat vltimus auro
Sic ſolet effluere in natos opulentia regum
Hic iterum magna captam decor indole mentem
Impulit his verbis caſus aperire futuros

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Alfonſus

Nympharum decus. heſperidum tarteſſia virgo
Regia progenies magnos viſura triumphos
Creſce virum referens animis. ꝛ Eliſabet eſto
Nec conſanguineo dubites dare regna maritto
Nubere neu dubita ſilex contraria tędis
Legibus humanis Romana potentia maioꝛ
Optia lex cõe bonum. cohitura ſalutam
Regna ferunt. diuiſa arabi ſunt pręda ſuꝑbo
Extincti tu fratris eiũ Regina tenebis
Imperium foꝛteſqꝫ viri comitabere pugnas
Sacra vehens tecuꝫ totã qꝫ Melampodis artem
Subſidium paſſis veſani incõmoda belli
Iã te ſumma vocant montanę moenia Rhondę
Inclyta frugiferę te ſingulis vbere glebę
Te oꝛetanus apex. te loca virentibus agris
Expectat. te teꝛra etiam bombicina pectens
Uellera. te cocco diues Granata rubenti
Et ſita me nobiis in collibus oppida mille
Dum nequeo affectus animi cohibere furẽtes
Hęc ꝛ plura breui q̃ ſunt ventura canebam
Interea vicina polo dum labitur ętas
Eia age luſtralem lęti aggrediamur auernum
Iamqꝫ ſonans fragoꝛ ire iubet cuſtodia diuis
Increpat. atqꝫ viam nobis ęſtu imperat iſto
Ecce piger lacus inflatur. vada ſancta ſubintro
Ipſe prioꝛ: tu noſtra ſequens veſtigia ſerua
Nam dextra lęuaqꝫ cauis terra ima dehiſcit
Fracta voraginibus. poſt me loca tuta ſecabis
Sic ait: ꝛ ſanctũ ſupplex ita numen adoꝛat

Oratio aui

O pater ardentem qui non excluſus olympum
Circuis. ꝛ ſubiens infuſo numine molem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Corpoream. magno mundi non clauderis orbe
Dijs antiqua ſuis regnum diuiſerat ętas.
Tartara ditis erant. Cereris nuda ęquore tellus.
Aequora neptuni. cęlum iouis. aura ſororis
Omnia nos tibi regna damus rexqꝫ potentem
Dicimus. imperiumqꝫ orbis tibi cędimus vni
Te timet Artophilax. ſeptem tua iuſſa triones
Expectant pauidi. tibi ſol tibi ſidera prebent
Obſequium. tibi coelicole curuantur. ⁊ omne
Laruarū lariumqꝫ genus. qui tartara ⁊ orcum.
Aereoſqꝫ tenent lunę ſub lumine tractus
Tu coeli maris ac terrę regnator ⁊ orci.
Omnipotens tua maieſtas quę continet. ęquat
Omnia finem adimens. pietate potentia non eſt
Latior. ęquiperatqꝫ tuas clementia vires
Non igitur preſſi tenebrarū ambagibus altis
De pelago ſtijgis vmbroſo de horrentibus antris.
Que ſolem ignorant. vbi nox ſine ſidere nunq̄
Deſinit. oramus veniam: de faucibus iſtis
Suſpiramus. opem miſeris concede. piaſqꝫ
Huc extende manus Opifex opus erige lapſum.
Et faciles oſtende vias. finemqꝫ laborum
Talibus orantes dictis freta lata ſubintrant
Regia contactu proles exterrite primo
Cerulea a trepidanter aquas ignemqꝫ ferebat
Attamen vt raucis ſurdent clamoribus aures.
Aethiopum. ſaxo p̄ceps vbi nilus ab alto
Intonat. indigenaſqꝫ minus graue murmur aquaꝝ
Percutit. aſſuetis ita iam minus ardet in vndis
Et tamen ardet. agunt ęternum incendia vulnus
Aeternum Tycio iecur eſt ęterna volucri

Roſtra. ⁊ in ęternas ſemper redeuntia pęnas

Queſtio xiiij. quō aię patiū-tur ab igne cor-poreo

Propterea iuuenis dum ſe reminiſcitur vmbram
Unde poteſt inquit mortalibus eruta membris
Quę tactum viſumqꝫ fugit ſubdite profundo
Mens ignem glaciemqꝫ pati: quę tanta lacunę
Uis ſtygię vt ſtimulos ferat immortalibus vmbris
Rerū opifex reſpondit auus. flāmamqꝫ geluqꝫ
Abſidos inferne noſtri inſtrumenta doloris
Inſtituit. morſumqꝫ dedit. quo ſtringere poſſent
Sorde laborantes aīas: quę ſorde carerent
His impune vadis omnēqꝫ errare per orcum
Ius dedit. ⁊ ſceleri tantum vada noxia fecit
Iſtud opus natura recens mirata negauit
Eſſe ſuum. nec tanta gelu. nec tanta calori
Ipſa poteſt. quę tanta poteſt dare. iura nocendi
Uim quoqꝫ nōne vides. qualem ſortita animātum
Corpora ſunt. quibus ipſe animę ſe abſoluere nunq̄
Ante obitum poſſunt. licet offendatur acerbis
Supplicijs Nam quando atrox in corpora morbus
Sęuit. in alta animi langor penetralia tranſit
Hęc animis miranda deus duo vincula fecit
Corpora. ⁊ has ipſas erebi quas currimus vndas
Tantus amor. tanta ambobus concordia. tantum
Fędus vt abſolui nunq̄ ſi iuncta. reuerti
Si diſiuncta velint in mutua vincula ſemper
Aetherę mentes non ſunt in corpora pronę
Hoc minus in nobis. hoc nos diſiungit ab illis
Hoc facit vt per ſe mentes ⁊ corpora nullo
Cogente ingenijs faciant concordibus vnum
Nec poſſint coniuncta pati commertia ſolui
Cernimus hoc ipſi. quibus eſt in corpora pondus

Neſcio quod. nec enī hoc habitus ſupaddita moles
Sed natura facit. quod non abolebitur orco
Sed venit ad ſuperos iſtud facit eſſe futurum
Utſua diſiunctę redeant in corpora mentes
Arbitrio non vt perhibent fatalis olympi
Sed patris qui ⁊ fortunas ⁊ fata gubernat.
Cognita ſunt forſan ſuperis ea tempora nobis
Sunt ignota. latent altis abſcondita cauſis
Hoc auus Alfonſum gradiens ſermone docebat.
Jamq; bis vndenis roſeos patefecerat ortos
Solibus a primo rutilans aurora hiatatu
Quom fiſſi tardente luto flammiſq; peruſti
Deficiunt. genua vaſta labant: ſuſpiria longo
Preſſa ſonant gemitu: fato vt cum proximus ęger
Uix retinet languentem aīam flatuſq; ſupremos
Exili cum voce trahens pulmo anxius hallat
Lumina calligant: ceruicibus ora caducis.
Inflectuntur. Aui facies in colla nepotis
Labitur vt quotiens. arrentibus hordea culmis.
Inclinant capita: atq; in ſe curuātur ariſtę.
Ecce iubar ſubitum veluti cum fracta repente
Fulgurat: ⁊ longo nubes ap eritur hiatu
Effulget. radijſq; nitor plaudentibus ambos
Circuit. ⁊ placido feſſis illabitur igne
Lux oculis infuſa ſubit per in ertia membra
Tum ſenior tibi luna nouas pleno altera cornu
Inferius Alfonſe refert germana. parenſq;
Dona ferunt. tri pliciq; iuuant ope munere ſacro.
Ac pręcibus fas hic aīm firmare labantem
Talibus officijs recidiuum exurgere robur

Incipit ⁊ volucri ſimiles que pabula niſo
Dum veſtigat agris. deprehenſa furentibus auſtris
Atqꝫ repentino vento ſi turbine nimbi
Explicat ad ſolem plummas. ⁊ terga reuerſum
Atqꝫ leui poſt victam hyemem parat ire volatu
Suſceptum gradiuntur iter. vicinaqꝫ plantis
Nūc ſola calcantur nūc fundo abeunte natandum
Implicat alga pedes. piceus liquor implicat vlnas
Hic humili depreſſa tholo faſtigia ponunt
Tecta erebi. paruo qꝫ abſunt diſcrimine ab vndis
Propterea fumante freto nebulaſqꝫ vomente
Semper in anguſtis coeunt denſiſſima clauſtris
Nubila. nec ſolitam fundunt incendia fumo
Suffocata diem. nox ⁊ cahos vndiqꝫ tutum
Claudit iter ſiſtunt preſſis veſtigia plantis
Undiqꝫ lugentum gemitus ⁊ verbera longe
Incertis audita locis. ergo altus in armos
Sublato ſenior puero. quando ipſe locorum
Gnarus erat. greſſu vada pterit arcta citato
Dulce onus ⁊ pietas alacrem fecere ſenectam
Faucibus erepti camuris ſtyga naribus hauſtam
Flatibus expirant longis. ⁊ in equor apertum
Deueniunt. vbi rara diem minus occupat vmbra
Tum iuuenis miſeratus auum. nulla inſula dixit
Occurrit pelago in tanto. qua laſſa parumper
Membra cubent. vbi te tantis conatibus hauſtum
Siſtere. ⁊ inuenta liceat requieſcere terra:
Tum ſenior. non eſt noſtrū qđ ſcindimus equor
Nate: nec egea nobis modo curſus in vnda
Nulla hic ichnuſa eſt. nulla his trinacria. nulle

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Cyclades apparent. liquidum tene oīa ſulfur
Sunt ſcopuli. ſunt ſaxa tamen. ſed rara per vndas
Fige pedem ſiſte inuento veſtigia fundo
Nona rubens aurora diem ducebat. ⁊ altus
Corperat ęthereos abſcondere lucifer ignes
Noctis apud ſuperos certas vbi tempora ſeruant
Inconfuſa vices. vbi ſq;tum noctibus aufert
Explicat in lucem mundi illuſtrator Apollo
Mox ꝓcul audito ſenior clamore per auram
Siſtitur. ⁊ ſuſpenſo aīo vultuq; leuato
Pellit ab ore comam vociq; accomodat auram
Facto iterũ clamore. ſui iam nominis audit
Principium. certa finem non percepit aure
Stant taciti vox plena ſono iam cognita toto
Proximat. auditur ſtrepitus venientis ⁊ vnda
Pigra parum fugiens lentos diſcedit in orbes
Acilio pendente manu caua lumina tendit
Ad ſtrepitum ſenior. rupitq; ſilentia rauco
Gutture ꝓclamans. quanta regemqꝫ ſenemqꝫ
Voce decet. ſtygia o quiſquis me queris in vnda
O precor o felix venias mihi nuncius. adſum
Apparet veniens greſſu feſſa vmbra citato
Quantum lenta palus ſinit. ⁊ viſcoſa lacunę
Obluctantis aqua. ⁊ longo vis fracta natatu
Vicinũ interea quod ſurgit in ęquore ſaxum
Sulfureum quondã. veniſqꝫ liquẽtibus ardens
Pumice iam ſcabro ſine ſulfure. ⁊ ignibus atrum
Conſcendere rati quod erat. quẽ quam eſſe ſuoꝝ
Illa videns reges. crebris vaga brachia iactat
Ictibus. elatiſq; tenax aqua pendebat vlnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Accelerat veniens. ſcopulo iam proxima clamat
Regales ſaluete animę. ſaluete futuri
Coelicolę. ſimul his dictis de gurgite vaſto
Scandit: ad oratis demum ſic regibus infit.
O patrij Reges veteris ſi nomina Liddi
Liddus Audiuiſtis apud ſuperos dum vita manebat
Ille ego terrarū populos audita per omnes
Temporis illius fortuna ⁊ fata fuere
Me duce Errantes primum qui nomine tanto
Claruit in mauros tunc omnia bella gerebat
Nomen id illius decus a virtute ſuperbum
Sumpſit ⁊ omen habet fauſtum. ſignatqꝫ triumphos
Ipſe valentinas arces ammiſſaqꝫ regna
Quę libyę infidę gens illaudata premebat
Reſtitui. Bucarem Maurum qui fortibus armis
Heſperiā delere putans traiecerat ęquor
Perdomui rapidamqꝫ aīam ſub tartara miſi
Uneſium vero pugna grauiore volentem
Ulciſci fraternum obitū Bucaremqꝫ peremptum
Marte graui domitum dedit hęc mea dextera leto
At quia non oritur virtus niſi culta ſcel uſqꝫ
Sponte ſubit ſine labe ſolent euadere pauci.
Utqꝫ ſalutiferum tellus ⁊ inutile gramen
Una parit ſic virtuti vicioqꝫ miniſtrat
Are eadem: longis ętas ſudata ſub armis.
Unde inſignis eram populiqꝫ per ora ferebar
Hoc dedit exilium. quod ad huc poſt quattuor acta
Secula perdurat! Uerum iam mitius angor.
Nec frigus nec flamma nocet. mora ſola moleſta eſt
Rurſus vt eoas vbi deſinit india terras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Attigero cuſtos erebi me mittet ad aſtra.
Letior occurſu ciddi armipotentis v terq̃
Venit in amplexus: mediaq̃ in ſede locatum
Compellare virum ſtudijs communibus ardent
Tum ſic coepit auus. Dux inſuperabilis armis
Cidde tua q̃ regna leuas labentia dextra
Nouimus ⁊ laudis noſtras peruenit ad aures
Ingens fama tuę. priſcis annalibus inter
Auricomos Reges legitur tu a maxima virtus
Quippe nec auſonij Fabio nec achaica tantum
Regna Temiſtocli debent neq̃ punica magno
Hanibali: quantum noſter tibi Bethis anaſq̃
Tu generis pater antiqui. mendacia proles
Heroum foecunda ſuo te in ſtemata primum
Collocat ⁊ longo numeraris in ordine princeps
Laudice de tanto ſurgit ſylua illa nepotum
Inclyta. qui gradiens tua per veſtigia longe
Creuit. ⁊ hinc veniens fauſto puer Inachus ortu
Te referet. nam bella geret: bella vltima maurum — Inachus
Ablatura caput genus euerſura libyſſum
Regius auſonias veniens orator ad vrbes
Cernet, ⁊ antiquę ſcandet capitolia Romę.
Mox reducem pulſis regio cum bethyca mauris
Venerit ad noſtros domitam Rex victor in arcem
Ducet vt accepto ſedeat cuſtodia regno.
Quod vero dum bella geris tibi plurima longum
Martis opus dederit ſtygios abolenda per amnes
Nil reor abſurdum. longa eſt mortalibus ęquor
Vita procelloſum. multiq̃ in rebus agendis
Sunt ſcopuli. multeq̃ vijs ſymphlegades artis:

Adde quod in rerum curſu fortuna ſecundo
Formidanda magis: tranquillo libera regno
Viuit, in aduerſis ratio. ſi ſ leuibus auris
Sors ad vela venit maior ratione libido
Surgit. & in cautam placidis nauem obruit vndis
Plutonem fugiſſe ſatis: de fluctibus altis
In portum hunc fragilem ſatis eduxiſſe carinam
Nunc memoranda vetor laudum monumenta tuarum
Voluere. tum locus his cum leti habitabimus aſtra.
At nunc vnum oro quoniam mihi ſemper eodem
Calle reuertenti nondum bene cognita magne
Regna domus ditis. Tu qui ſtagna omnia luſtras
Fortior & rerum maior cui cura nouarum
Fare aliquid. nam dira locos tormenta per omnes
Fama refert. in magna etiã lamenta fatentur
Vndiq3. & audite tam vaſto in gurgite voces
Tum ciddue tua iam pridem veſtigia ſector.
Sancte Pater nã te noctem hanc fluctuſq3 ſeueros
Fama pati fuerat. vada ſed minus alta viamq3
Per facilem tutamq3 ſequi. tecumq3 nepotem
Ire acheronte debentem pauca lacune.
Sed ſtyx aſſiduis ventorum impulſa procellis
In dextram leuãq3 tulit poenaſq3 coegit
Cernere quas meminiſſe horror. Buſiridis are
Aes ſiculum Diomedis equi ludibria duri
Mandata Euriſthei nuge ac puerilia ludo
Ac paſtorali celebranda palilia ſaltu.
Sed quid ego ex minimis monſtrare ingentia pergo
Immanes equale nihil valuere tyranni.
Heu miſerande puer iuuenis ſi more fuiſſes

Auſus opes predari inopum ſęuire veneno
Inceſtare thoros. gladijs haurire cruorem
Inflammare odijs ⁊ ſedicionibus vrbes
Quę loca. qui manes q̄ te ęrumnoſa manebant
Vincula. quę ve inter ſtridentes verbera flāmas
Quam bene florentes claudis tyrunculus annos
Ante venenatos vſu atq3 libidine ſenſus
Dum rude pectus adhuc. dū innoxia viuitur ętas
Felices qui ne in tantas deſcendere clades
Compellātur adhuc teneri infanteſq3 recepti
Mollibus e cunis. grauida ve parentis ab aluo
Ante diem rapti vitam euaſere nocentem
Ipſe ego (non audita loquar) crudelia vidi
Flumina. vidi ignem. ⁊ candentibus alta caminis
Antra. quibus tantā exhallat caua lerna mephitim
Ut procul olfatu (tam dirum expirat odorem)
Tabifico perimat mortalia corpora. longe
Acrius. ac libycę cuſtos baſiliſcus harenę
Lata ſub exquilijs oriens a colle quirini Primus Locus
Tęnareum penetrat ſubter phlegethonta; vorago
Ora patent q̄tum herculeas diſtare columnas
Fertur. ⁊ a lixo refugit tarteſia calpe
Introrſum ruit in pręceps immane barathrum
Quo magis it peſſum. tanto latus vndiq3 curuum
Vaſtius effundit ſe ſe. fundoq3 capaci
Circuit ingentes maris vſq3 ad littora campos
Per gyrum ſpecus immanis circū ordine ducto
Sępius. ad ſummū roſtris armatur ahenis
Hāc fixę a femore. lumbis. ⁊ ab inguine pendent
Inſignes anime quarū illuſtrata ſuperbo

Alfonſus

Uita magiſtratu fuerat.quibus infula raſum
Uelauit ſacrata caput.gens ſordida fluxu
Fęmineo.gens ſtupratrix ⁊ adultera raptu
Inceſtuqꝫ nocens.ſignant ſua nomina quemqꝫ.
Et magnis inciſa notis ad pectora fulgent
O quales quantoſqꝫ oculis dum ſingula luſtro
Perlegi agnouiqꝫ viros quorum alta ſepulchris
Celte laboratis multoqꝫ micantibus auro
Membra cubant quę ſuſpiciens rude vulgus adorat
Quicquid apud ſuperos thalami ſine teſte ſilentes
Deliquere patet.nec habet velamina culpę.
Cuncta aperit ſecreta dies: ex tempore verum
Naſcitur ⁊ veniens ętas abſcondita pandit
Hic pendebat adhuc ſexum mentita virilem
Fęmina cui triplici phrygiam diademate mitram
Extollebat apex.⁊ pontificalis adulter
Sunt quędam vacua incuruis mucronibus alta
Roſtra e tartareo nuper tranſlata profundo
Uulcani crudelis opus candentia ſemper
In medios abeunt ignes.vbi ſenior ęſtus
Huc fama illuſtres animas a Thybridis alueo
Aduentare erebo quę ſint ſpectacula toto.
In medio confuſa cohors iactata per ignes
Flantibus ⁊ circum rapientibus omnia ventis
Spargitur intorto glomerate ī turbine flāme
Dant fremitum qualem ionio niger incitat eurus
Quom rhodon ⁊ cretā pelopiſqꝫ ſonātia ſaxa
Uerberat ⁊ ſcopulos ithacę.frontemqꝫ pachini.
Leucadaqꝫ excelſam ⁊ paruę nemora alta zazynthi
Hinc ſinus excurrens campani ad flumina ſarni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Flantibus interdum zephyris agitatur ⁊ atros
Flāmarū fumiqꝫ globos contorquet ad ortum
Unde fit vt totiens rapidos veſuuius ignes
Euomat. ⁊ cinerem longe iaculetur aduſtum
Hinc etiam cędente ſolo caua ſemita longum
Flectit iter veniens ripas ad olentis auerni
Et ſtygius vapor in latices expirat odorem
Sulfureum. circumqꝫ graui loca polluit aura
Mille vijs vmbrę a ſuperis examine magno
Certatim erumpunt altę ſuper ora cauernę
Et ſimulac videre ignes ⁊ mane profūndum
Carceris. horreſcunt animis. retroqꝫ reuerti
Dum ſperant. denſę fūgiunt per nubila turmę
Per ſimiles auium gregib⁹ quas proxima brūma
Colligit in cuneos. cum matutina pruinis
Albet humus. męrentqꝫ aquilonibus arua niuoſis
Sed larue p̄dandi auidę fūgitiua ſequuntur
Agmina. ⁊ in curuos digitis creſcentibus vngues
Attonitam plebem. ⁊ trepidi rudia agmina vulgi
Corripiunt. ac flāmarum iaculantur in vndam
Ipſi qui quondam coitus ſuaſęre nefandos
Qui fuerant ſtupriqꝫ duces. venerūqꝫ magiſtri
Turpiter inſultant, veteriſqꝫ opprobria vitę
Cōmemorant: curate cutem duramqꝫ ſtriate
Scabriciem. roſeoqꝫ genas accendite fuco
Diſcite librato plantas extendere greſſu
Atqꝫ oculis nutuqꝫ loqui. caput indice vitro
Fingitor. atqꝫ manus gēmis ſcintillet. ⁊ auro
Ite. ciet choreas phrygio caua tibia cantu
Hic ſexus vtriuſqꝫ ardet. ſed maſcula longe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Amplius in molles venus, inſinuta medullas
Inuigilans etenim rebus natura creandis
Concubitus ſteriles. ꝛ pꝛole carentia furta
Odit. ꝛ id circo ſodomę ſcelus acriter vrgęt
Eſt locus ad lęuam vobis qui queritis auſtrum
Calle ſalebroſo labyrinthiaciſqꝫ viarum
Flexibus excelſi penetrans caua viſcera montis
Feruidus inde vapoꝛ noſtroqꝫ ardentioꝛ igne
Difficiles habet egreſſus. domus intima campum
Explicat ingentem. qualis halearibus eſſet
Si ſimul excluſo coeant duo littoꝛa ponto
Fundamenta ſuꝑ ſilicum vaſtoſqꝫ molares
Altius ac valeant oculi ſpectare videntum
It laterũ. flexura tholo ſuſpenſa rotundo
Exterius penetrat nubes. celſumqꝫ cacumen
Deſinit in glaciem nimbos vbi frigidus aer
Aſperat. vnde pluunt nubes vbi fulgurat atris
Igneus e nebulis ꝛ fulmina nunciat ardoꝛ
Hec immenſa caui penetralia carceris implet
Ignis. ꝛ accenſo flãmę tonat impetus antro
Et per inane vaga ſerpens face fluctuat altum
Vſqꝫ tholum flexoqꝫ ęſtu latera omnia lambit
Expiratqꝫ parũ (tanta eſt violẹntia) facto
Inter ſaxa aditu. coeloqꝫ apparet auernus
Sidera ſpectantes noctu de puppibus altis
Suſpiciũt ea flãmarũ miracula naute.
Aetneum cratera vocant. tyꝛrhenides illinc
Sũmus apex hinc ionias ꝑcul aſpicit vndas
Igneus incluſas imis foꝛnacibus ardoꝛ
Torret. ꝛ excoctas altum iaculatur arehnas

Quę pelago exceptę fluitant. ſpũmeq; videntur
Inde cauernoſus generatur in ęquore pumex
Vidimus hoc horrendo animas ardere camino
Stirpibus ambuſtis ſimiles. ditiſq; miniſtros
Certatim iactare ſuper ſulfurq; picemq;
Et miſeras vncis verſare tridentibus vmbras
Qui gemitus q̃ꝫ dura ſonent lamenta p̄ antrum
Non opis eſt memorare meę. q̃ vidimus illic
Cuncta fidem ſuperant. ſi culmine liber aperto
Ignis eat. ſi tempeſtas ea rumpat habenas
Fundamenta ſoli audebit conuoluere. ⁊ aſtra
Vtq; metu grauiore animę ſubigantur. in imis
Faucibus annixę magno conamine laruę
Conuulſo de monte trahunt immania ſaxa
Erutaq; eiectant. ⁊ vi per inania pellunt
Pulſa graui ſtridore volant illiſa palato
Mox ſtrepitu grauiore ruunt. ſub pondere tellus
Icta gemit. ſaliunt ignes. immane baratrum
Intonat. ⁊ longo mugit ſpelunca boatu
Hic coquitur ſcelus ira ferox. q̃ ſanguine ⁊ armis
Delectata viros furialibus incitat auſis
Illic elata ingenia ⁊ ſublimia corda
Quę rexere acies ⁊ quę duxere triumphos
Vidimus inuolui flammis Theodoſius illic
Inter vulgus inops ſine maieſtate relictus
Funera theſſalici luit inconſulta furoris
Sic ſtrepitu ſtrepitus. ſic ęſtu eliditur ęſtus
Incipit ad collem fecit cui nomina ianus
Ianus apud veteres tenuit per regna latinos
Antrũ ingens curuis penetrans Acheronta latebris

Tendit ad occaſum late. ciminūqꝫ ſubintrat
Sulfureiſqꝫ rigat viterbia fontibus arua
Mox mare tyrrhenum verſus declinat in auſtrum
Et ſpumante aluo pyrgos adit atqꝫ grauiſas
Vidimus hic curuo traiectos guttura ferro
Per ſpineta trahi nudos per vitrea fruſta
Per ſilices duros per acuto marmora dorſo
Per nemora atqꝫ humiles ſucciſo caudice truncos
Et rigidis tandem flagris ac verbere cęſos
Rupibus ex altis ſubiecta in ſtagna rotari
Eductoſqꝫ iterum ac montana perſinuia tractos
Pręcipites volui. ac iactari ex aere in vndam
Vndam exultantem ac bullas feruore cientem
Mirabor tumidos res viſu horrenda dracones
De tellure caua quoſdam de gurgite quoſdam
Sanguineo rictu atqꝫ oculis flammantibus ire
Impete cum tanto ⁊ cęlo capita alta ferentes
Pellere ſurgentes ſquāmoſo pectore fluctus:
Et nigra ingentem ſignare per ęquora ſulcum
Correptaſqꝫ vocare animas ⁊ hiatibus atris
Condere: ⁊ excretas iterū abſorbere capaci
Fauce: fames tanta eſt animarum ac tanta libido
Cędis ⁊ egeſtę decies totienſqꝫ voratę
Non ſacient vaſti ſpacioſa volumina ventris:
Funereis non eſt epulis modus. ęquora donec
Ingreſſi lemures vulſas e dentibus vmbras
Per cautes iterum perqꝫ aſpera ſaxa volutent.
Per vada per ſcopulos flagrans rabido ira veneno
Inuehitur. tortos ad tempora ventilat angues
Trux nemeſis. volat vt iacto cita fulmine flamma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Ipſa ſuperborum domitrix gerit ipſa choragum
It comites acuens furit agmine tiſiphonęo
Hę ſunt difficiles animę quas dura coegit
Ambitio nimium ſapere. ⁊ ſibi fidere. leges
Et decreta patrum nil pendere. faſqȝ. fidemqȝ
Aſſe minus rigidis frontem ceruicibus altam
Tollere. turgentes buccas. ⁊ grandia verba
Rumpere. debellare parem. ridere minorem
Et iactare genus. nulli parere. ſuumqȝ
Excuſarę nefas non caſtigare. nocentes
Cenſura taxare graui. vęniamqȝ negare
Supplicibus. noua moliri tormenta. parare
Arte perillęa ſęuo inſtrumenta dolori
Vidimus ingentes laruas membroſaqȝ monſtra
Triſte giganteis ad opus ſudare lacertis
Et ſerram alterno trahere atqȝ impellere niſu
Subiectoſqȝ ſecare artus. ⁊ dente cruento
Frangere ad extremas ſup̄mo a vęrtice plantas
Corpora mirabar pedibus conuerſa ſupinis
A trabe pendere. ⁊ rurſum reſecata coire
Viſcera. ſuſpendi rurſum. rurſumqȝ ſecari
Hi quibus in vita licuit torquere nocentes
Crudeli officio nimium crudeliter vſi
Quiqȝ procelloſis in ſedicionibus olim
Verſati doluere atrox ſcelus ante ſepulchrum
Hic rota in immenſum radijs abeuntibus orbem
Vertice ſerreſſum ſuperat. qui templa fragoſis
Cautibus. ⁊ duris adeundā an fractibus ędem
Nube mō abſcondit. mō culmine lucidus albo
Pandit. ⁊ heſpanis aperit ſua moenia nautis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Hinc atqꝫ inde premit montes adamātinus axis
Quē gemini verſant immani mole gigantes
Antiqua de ſtirpe ſati cum foemina laruam
Paſſa laborabat ſub onuſti pondera ventris
Littora calce premunt ęquant iuga frōtibus ora
Ignea flammigerant oculi pro crinibus hydri
Circum colla leuant exertis guttura linguis
A mento coma frondoſis procerior ornis
Deſinit in criſpa nigrum lanugine pectus
Incumbunt humeris operi. volat arduus orbis
Tam volucri curſu tanta vertigine vt ingens
Sibilus auditu horrendus caua tartara ⁊ ipſas
Dite ſub obſcuro poſitas exterreat vmbras
Curuatur lacum roſtrata tridentibus vncis
Radit ⁊ exangues animas radit atqꝫ rotatas
Circuitu ingenti trans alta cacumina montis
Iactat in oppoſitę ardentem conuallis auernum.
Inde iterem ſimilis magno molimine raptas
Machina conuoluens valide in vada prima retorquet
Hi ſunt qui ſibi non populis regnare volentes
Ciuibus oppreſſis ſeſe fecere tyrannos
Et coelo miſerante priuſqꝫ deſinat ętas
Quod rarum inuenies mentem poſuere ſuperbam
Progenies hec ſera malis in ſecula tantis
Languet ⁊ inueniunt vix longa piacula finenm
Suntq́uoqꝫ qui funda iaculiſqꝫ petantur ⁊ arcu
Semper. ⁊ expectant nudis noua vulnera membris
Contractis gemebundi humeris ⁊ ſupplice vultu.
Defecti tremuli attoniti ſpirantibus ęgre
Faucibus aſpiciunt fata impendentia ſemper

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Liber Tercius

Nam deus id genus erroris crudelibus vmbris
In graue ſupplicium dedit vt mortalia membra
Se nondum poſuiſſe putent. dementia reddit
Immemores. qui ſupra alios ſapere ante; volebant
Nant ꝑ inane manus vaniſqȝ laboribus obſtant
Miſſilibus. feriente vno volat ecce per auras
Telum aliud. tractoqȝ aliud iam mittitur arcu
Nec requies. nec mors leuat expectata dolorem
Stant querno affixi clauis per pectora adactis
Per femora ⁊ ſuras ⁊ per veſtigia trunco
Hi ſoliti humanum gladijs haurire cruorem
Quattuor. ꝗnq̄os poſtq̄ȝ exegere per ignes
Secula. ſupplicio tali exercentur ad annum
Scilicet vt dura cruciati ab imagine mortis
Quę fecere ferant. mox ad glatiale trahuntur
Aequor: vbi ęquales pendunt in frigore poenas
Talibus vrgentur fatis crudeliter auſi
Qui ſcelus hoc animi latebris immane repoſtum
Abſcondere diu: nec deterſere fatendo
Annua cum verni reuocant ieiunia menſes
Sed noxam lenta in plures mora diſtulit annos

FINIS

¶ Impreſſum Dauentrie per me Jacobum de Breda Anno. domini. M.CCCCC.vj.xi. die Menſis Julij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 37